

REFERAT |Nye KRS| Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) d. 18-06-2019

Møtedato Tirsdag d. 18. juni 2019 kl. 12:30

Møtested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra møte i fellesnemnda 28.05.19.....	3
Godtgjøring til politikere i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert samtidig som 17. mai i nye Kristiansand.....	5
Harmonisering av prinsipper og priser for lån og leie av kommunale lokaler.....	9
Harmonisering av prinsipper og priser for lån og leie av kommunale lokaler.....	14
Eiendomsskattevedtekter for Nye Kristiansand.....	19
Forskrift gebyrer for Nye Kristiansand.....	25
Høring - Forskrift om tømning av slamanlegg, forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og NAV-tjenester i innbyggertorg i nye Kristiansand.....	42
NAV-tjenester i innbyggertorg i nye Kristiansand.....	46
Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune.....	51

Sak 65/19: Godkjenning av protokoll fra møte i fellesnemnda 28.05.19

Vedlegg

Protokoll Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) 28.05.2019

Dato 6. juni 2019
Saksnr.: 201708963-122
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato
18.06.2019

Godkjenning av protokoll fra møte i fellesnemnda 28.05.19

Forslag til vedtak

[Fellesnemnda godkjenner protokoll fra fellesnemndas møte 28.05.19.](#)

Camilla B. Dunsæd
Programleder

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra fellesnemndas møte 28.05.19

Sak 66/19: Godtgjøring til politikere i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert samtidig som de eksisterende politiske utvalgene skal fungere frem til 31.12.2019

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 62/19, Godtgjøring til politikere i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert samtidig som de eksisterende politiske utvalgene skal fungere frem til 31.12.2019

Arbeidsnotat om politikergodtgjøring fra kommuneadvokaten datert 16.05.19

Arbeidsnotat om politikergodtgjøring fra kommuneadvokaten datert 10.05.19

Dato 3. juni 2019
Saksnr.: 201908927-1
Saksbehandler Kjell Langenes

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
18.06.2019

Godtgjøring til politikere i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert samtidig som de eksisterende politiske utvalgene skal fungere frem til 31.12.2019

Sammendrag

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen vare fram til sammenslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. Når nytt bystyre konstitueres 9.oktober, kan det skje at folkevalgte får doble verv i overgangsperioden. Valg- og honorarkomiteen foreslår at folkevalgte med doble verv mottar den godtgjørelsen som gir best uttelling fra hhv. gammel eller ny kommune, mens det gis ordinær møtegodtgjørelse og utgiftsdekning fra den kommunen som en ikke får hovedgodtgjørelsen fra.

Forslag til vedtak

1. Folkevalgte med doble verv i overgangsperioden får godtgjørelsen som gir best uttelling fra enten gammel eller ny kommune fram til sammenslåingstidspunktet.
2. Folkevalgte tilstås i tillegg møtegodtgjørelse og utgiftsdekning i den kommunen som ikke gir hovedgodtgjørelse etter pkt. 1. Folkevalgte uten frikjøp tilstås dekning av tapt arbeidsfortjeneste.

Camilla B. Dunsæd
programleder

Kjell Langenes
Rådgiver

Vedlegg:

Arbeidsnotat datert 10.mai fra advokat Simen Moen Nordbø, Kommuneadvokaten i Kristiansand

Arbeidsnotat datert 16.mai fra advokat Simen Moen Nordbø, Kommuneadvokaten i Kristiansand

Bakgrunn for saken

Saken er initiert av valg- og honorarkomiteen fordi de ønsker å drøfte dette prinsipielt i forkant av det konkrete valgresultatet. Valg- og honorarkomiteen vil med dette initiativet sikre at ordningene har sin begrunnelse i rettigheter og i prinsipper det er enighet om, og ikke handler om enkeltpersoner. Programleder har på denne bakgrunn innhentet råd fra kommuneadvokat. Valg og honorarkomiteen drøftet ulike alternative løsninger, og blitt enige om hvilket de anbefaler. Programleders innstilling er gjort på bakgrunn av anbefalingen fra valg- og honorarkomiteen.

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen være fram til sammenslåingstidspunktet. I rundskriv H-10/15 til inndelingsloven går det fram at fungeringsperioden for kommunestyrene i de opprinnelige kommunene blir forlenget fram til sammenslåingstidspunktet, og at det nyvalgte kommunestyret ikke kan gjøre vedtak som binder de eksisterende enhetene i deres siste driftsår. Tilsvarende må myndighet og ansvar for de sittende kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avvikle virksomheten i de eksisterende enhetene.

Lovpålagte utvalg, som bl.a. formannskap og kontrollutvalg, som er nødvendige for å ivareta denne avviklingen, må formelt videreføres ut 2019. Underliggende utvalg sin myndighet blir avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte de eksisterende kommunene, da deres fullmakter er utledet fra kommunestyret/bystyrets fullmakter/myndighet.

I overgangsperioden vil det være fire formelle politiske regimer, tre for de gamle kommunene og ett for nye Kristiansand. Denne saken belyser forhold knyttet til politikergodtgjøring for overgangsperioden.

Problemstilling

Godtgjørelser for Søgne, Songdalen og Kristiansand er vedtatt i de respektive by/kommunestyrene, og disse gjelder i utgangspunktet så lenge utvalgene fungerer. Fellesnemnda har vedtatt politikergodtgjøring for nye Kristiansand (Fellesnemnda sak 29/19) Politikere i dagens by/kommunestyre og som gjenvelges til nytt bystyre, vil i overgangsperioden i utgangspunktet kunne motta godtgjøring for gammelt og nytt verv. Dette reiser noen prinsipielle problemstillinger. Saken avgrenses til å gjelde folkevalgte med doble verv i overgangsperioden. Folkevalgte som ikke er i doble verv, godtgjøres etter gjeldende satser for den kommunen de er folkevalgt.

Vurdering

Det vises til to arbeidsnotater fra kommuneadvokaten som belyser juridiske forhold knyttet til godtgjørelse til folkevalgte. Konklusjonen er at det er vide rettslige rammer for å fastsette ordning for godtgjørelse i overgangsperioden.

Inndelingsloven og rundskriv H-10/15 beskriver hvilke oppgaver nytt bystyre skal ivareta. Arbeidet med økonomiplan og handlingsprogram ligger til det nye bystyret, og vil følgelig redusere arbeidet til sittende by/kommunestyre i overgangsperioden. Sittende by/kommunestyrers ansvar er begrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten jf. Inndelingsloven § 27. Arbeids- og ansvarsavklaring mellom nytt og gammelt politisk regime belyses i egen sak til Fellesnemnda.

Det kan tenkes flere alternative godtgjørelsesordninger for folkevalgte med doble verv i overgangsperioden. Listen er ikke uttømmende:

1. Folkevalgte opprettholder godtgjørelse for begge verv fram til 31.12.19. Det gis ikke godtgjørelse utover 100% stilling.

Ordningen er enkel å administrere, men kan oppfattes som urimelig siden eksisterende folkevalgte organ har begrensede oppgaver i overgangsperioden.

2. Folkevalgte velger selv godtgjørelse etter enten ny eller gammel ordning.

Fordelen er at ordningen er enkel å administrere, samt at ingen politikere hever godtgjørelse for doble verv i overgangsperioden. Ordningen gir ingen kompensasjon for ekstraarbeidet som følger av doble verv.

3. Godtgjørelse for verv i eksisterende kommune reduseres med en gitt prosentsats for overgangsperioden.

Dette er også en enkel ordning å administrere, og fastsetting av reduksjonsprosent vil måtte baseres på skjønn ut fra en vurdering av hvor mye mindre arbeidsbelastning en ser for seg i overgangsperioden.

4. Godtgjøring for doble verv i overgangsperioden i eksisterende kommuner gis i form av møtegodtgjørelse og dekning av utgifter og økonomisk tap ut fra den aktivitet som foregår.

Ordningen er i disfavør av folkevalgte som har arbeidskrevende verv i gammel kommune.

5. Folkevalgte med doble verv i overgangsperioden får godtgjørelsen som gir best uttelling fra enten gammel eller ny kommune fram til sammenslåingstidspunktet. Folkevalgte tilstås i tillegg møtegodtgjørelse og utgiftsdekning i den kommunen som ikke yter hovedgodtgjørelsen. Folkevalgte uten frikjøp tilstås dekning av tapt arbeidsfortjeneste.

Ordningen medfører at det gis hovedgodtgjørelse som avspeiler det vervet med størst arbeidsbelastning, samt møtegodtgjørelse fra kommunen som ikke gir hovedgodtgjørelsen. Møtegodtgjørelsen gir en liten kompensasjon for merarbeidet ved doble verv. Folkevalgte som ikke har frikjøpsordning får i tillegg dekket tapt arbeidsfortjeneste fra den kommunen som ikke gir hovedgodtgjørelsen.

Pkt. 5 anbefales av Valg- og honorarkomiteen, og vurderes å være innenfor de juridiske rammer som følger av kommuneloven. På bakgrunn av det fremmer programleder dette som forslag til vedtak. For folkevalgte med doble verv vil forslaget være en endring av godtgjøringsreglement i eksisterende kommuner og de rettigheter de har allerede i dag. Endringen må derfor tas opp til behandling i det enkelte bystyre/kommunestyre, og følge de eventuelle prosessuelle reglene for endring fastsatt i eksisterende godtgjøringsreglement.

Sak 67/19: 17. mai i nye Kristiansand

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 63/19, 17. mai i nye Kristiansand

Vedlegg 2 - Arbeidsgruppens sluttrappport prosjekt A6.07 17. mai

Vedlegg 3 - Arbeidsgruppens forslag til reglement for 17. mai utvalget

Vedlegg 1 - Reglement for 17.mai utvalg - programleders forslag

Dato 4. juni 2019
Saksnr.: 201907571-2
Saksbehandler Iren Moløkken

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
18.06.2019

17. mai i nye Kristiansand

Sammendrag

Arbeid med og gjennomføring av nasjonaldagen 17. mai er ulikt i dagens tre kommuner, og det ble nedsatt en arbeidsgruppe med følgende mandat:

- Ulikheter i dagens tre kommuner vedr. organisering av arbeidet med 17. mai sammenstilles.
- Foreta en ros-analyse
- Forslag til mandat for 17. mai komite inkl. beskrivelse av sekretærbistand og omfanget av denne.

Arbeidsgruppen rapport følger vedlagt.

Programleder ser viktigheten av en balanse mellom felles identitet i kommunen og lokal tilhørighet, og mener sammenslåing av arbeidet med nasjonaldagen 17. mai i tre kommuner vil føre med seg noen justeringer i 17. mai markeringen.

Programleder foreslår ett felles politisk 17. mai-utvalg med eget reglement¹ Videre foreslår programleder at utvalget gjennomgår programmet, vurderer om det kan gjøres en fordeling av markeringer/bekransninger på frigjøringsdagen 8. mai og nasjonaldagen 17. mai.

Balansegangen mellom felles identitet i ny kommune og videreføring av tradisjoner i gamle kommuner bør utredes mer, og programleder anbefaler utvalget ta stilling til om det skal være ett eller flere folketog.

Det bør lages ett felles program (informasjon på trykk og/eller digitalt) for hele kommunen.

Det må settes opp nye hovedkomiteer for feiringer i Greipstad og i Søgne, og det anbefales at 17. mai-konsulent, sammen med lokal kompetanse, gjennomfører møter med frivillige, skoler/FAU og idrettslag for å skissere opp forslag til fremtidig organisering.

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda vedtar programleders forslag til reglement for 17. mai utvalg
2. Fellesnemnda vedtar programleders forslag om:
 - a. Det gjennomføres et skoletog og et småbarnstog i sentrum, men det gis anledning til å gjennomføre barne-/skoletog også lokale steder.

¹ Programleders forslag til reglement for 17. mai utvalget

- b. Administrasjonen forbereder høsten 2019 sak til 17. mai utvalget, med utredninger om:
 - i. ett eller flere folketog
 - ii. forslag til fordeling av markeringer/bekrænsninger mellom frigjøringsdagen 8. mai og nasjonaldagen 17. mai
 - iii. forslag til rutinehåndbok for 17. mai-utvalget
 - iv. mulig uniform til 17. mai-utvalget
 - v. tiltak for å følge opp funn u ros-analysen
 - c. Det legges til rette for mindre lokale arrangementer, men oppfordrer til at disse dimensjoneres til å understøtte en stor fellesfeiring.
- 3. 17. mai-utvalget tilbys tilstrekkelig administrativ støtte, anslagsvis 50% stilling
 - 4. Fellesnemnda støtter programleders forslag til kr. 650.000,- i budsjett til 17. mai utvalget

Camilla Dunsæd
Programleder

Torbjørn Urfjell
Prosjekteier Kultur, frivillighet og
innbyggerdialog

Vedlegg:

- 1. Programleders forslag til reglement for 17. mai utvalget
- 2. Arbeidsgruppens sluttrapport delprosjekt A6.07 17. mai
- 3. Arbeidsgruppens forslag til reglement for 17. mai utvalget

Bakgrunn for saken

Organisering

Søgne, Songdalen og Kristiansand organiserer og gjennomfører 17.mai-arrangementer ulikt. Alle har politikere i komiteen. I Kristiansand velger bystyret sju medlemmer samt fire varamedlemmer hvert fjerde år. I Søgne velges fire politikere for fire år og en representant fra barne- og ungdomsrådet som byttes ut hvert år. Søgne har en utvidet komitee som i tillegg består av representanter fra seks lag og foreninger som har ansvaret for alle praktiske oppgaver. I Songdalen er det kultur- og utviklingskomiteen med fem politikere som er hovedkomiteen i Greipstad. Greipstad har også en markedskomitee bestående av FAU og idrettslag. I tillegg er det egen 17. mai-komitee i Finsland bestående av egen forening, hvor halvparten byttes ut hvert år.

Administrativ støtte

Alle kommuner har administrativ støtte til 17. mai komitee. I Kristiansand er dette en 40% stilling, i Søgne anslås det til ca ett månedsværk og i Songdalen yter kulturkonsulent sekretærbistand og har ansvaret for koordinering av tog og program fra scenen. Bydelsarrangementene og skolearrangementene gjennomføres av frivillige i bydelene, fortrinnsvis skolene. De største arrangementene (eks. Vågsbygd og Tveit) har egne programmer, innhenter egne sponsorer, bestiller scene/lyd osv.

Økonomi

Kristiansand har et budsjett på kr. 500.000,- til gjennomføring av arrangementet. I tillegg kommer salgsinntekter fra annonsesalg, leie av salgsplass på torvet og leieinntekt fra tivoli – netto budsjetterte inntekter var i 2019 kr. 315.000,- Det er opprettet fyrverkerilaug (3-årig) som dekker kostnader til fyrverkeri.

Søgne har et budsjett på kr. 90.000,- til gjennomføring av arrangementet. Foreningene i den utvidede 17. mai komiteen har monopol på salg i forbindelse med arrangementet og beholder alle salgsinntektene.

I Songdalen gis det tilskudd på kr. 80.000,- til gjennomføring av arrangementene til de to komiteene, henholdsvis kr. 50.000,- til Greipstad og kr. 30.000,- til Finsland.

Markedskomiteen i Greipstad har alle rettigheter på salg og beholder evt. overskudd fra arrangementet.

Budsjettene dekker bl.a honorarer og tilskudd som følger:

I Kristiansand får korps, kor og andre deltakere utbetalt honorar for deltagelse forespurt av 17. mai-komiteen. Alle talere og andre som har hatt en viktig rolle i løpet av dagen samt rådmann/ordfører/direktør blir invitert til festmiddag. Kristiansand utbetaler kr. 18,- pr elev i tilskudd til alle skoler som har bydelsarrangementer og eget arrangement etter skoletog. I Søgne utbetales tilskudd til seks lag og foreninger som er ansvarlige for gjennomføring av arrangementet. Korps og kor får ikke honorar.

I Songdalen betales ikke honorar for opptredener/taler, og tilskuddet går til de to komiteene nevnt over som også får evt. overskudd av arrangementet.

Lønn til kommunal administrasjon er holdt utenfor her, i alle tre kommuner.

Dagens arrangementer

Hovedarrangementet i Kristiansand foregår i sentrum, med både skoletog, småbarnstog og borgertog. Det er bekransninger, appeller, taler, og konserter. I tillegg gjennomføres syv bydelsarrangementer (Flekkerøy, Hånes skole, Justvik skole, Torridal, Tveit/Ve skole, Vågsbygd sentrum og Ytre Vågsbygd). Det er skoletog i sentrum og i bydelene, majoriteten av skolene deltar i sentrumsarrangementet. Det gjennomføres ett felles borgertog i sentrum hvor lag og foreninger deltar. De fleste skoler har egne skolearrangementer mellom skoletog og borgertog. Disse arrangeres av foreldre (FAU) ved den enkelte skole. Dagen avsluttes med tapto, fyrverker og konsert i Tresse.

17. mai komiteen i Kristiansand har uniform i form av cape og hatt.

I Søgne gjennomføres ett hovedarrangement på rådhuset på Tangvall, og dette er også endepunktet til skoletog. Det er ulike markeringer før skoletog går. Etter borgertog og felles arrangement, gjennomføres grendearrangementer i regi av foreldre (FAU) ved de ulike skolene.

I Songdalen er det to separate arrangementer, i Greipstad og Finland. Tidspunktene er ulike, slik at det er mulig å delta i begge feiringene. Også i Songdalen er det markeringer før barne/skoletog starter opp, både i Greipstad og Finland. Både skoler og barnehager deltar i toget. Det gjennomføres festarrangement på Fagermoen torg med taler og kulturinnslag, mens markedskomiteen arrangerer leker og har servering på steder rundt torget. Arrangementet avsluttes med folketog med lag og foreninger. Finland har eget barne/skoletog, dagtidsarrangement med leker og fokus på barna. På kvelden er det folkefest i Finlandshallen, taler, premieutdeling, kulturinnslag og revy.

Anbefalinger for nye Kristiansand kommune

Programleder anbefaler ett felles politisk 17. mai-utvalg med eget reglement.

Utvalget har ansvaret for å planlegge hvordan 17. mai best kan gjennomføres i hele kommunen, inkludert:

- Arrangementer i sentrum
- Administrativ bistand til andre lokale arrangementer dersom nødvendig, f.eks. delta på oppstartsmøter.
- Sikre involvering av berørte parter
- Sikkerhet i alle arrangementer
- Alle utvalgsmedlemmer deltar på 17. mai og utfører tildelte arbeidsoppgaver
- Utvalget har delegert myndighet over midler tildelt av bystyret
- Evaluering og videreutvikling av gjennomføring

Det gis tilstrekkelig administrativ støtte med hovedansvar for logistikk, programarbeid, innkalling til møter og annet nødvendig arbeid for å sikre god gjennomføring av arrangementet. Det anbefales 50% stilling som 17. mai-konsulent. Ved behov skal lokalarrangementene ytes bistand (eks. 17. mai-konsulent, enheter for ingeniør og park og grønt, beredskapsleder o.l.)

I arbeidsgruppens rapport foreslås å opprettholde dagens arrangementer i alle tre dagens kommuner. Programleder ser viktigheten av en balanse mellom felles identitet i kommunen og lokal tilhørighet, og ser for seg at det kan gjøres noen justeringer i 17. mai-markeringen.

Det gjennomføres flere arrangementer på Friggjørings- og veterandagen 8. mai, hvor bekransning av krigsminnesmerker og hedring av veteraner blir godt ivaretatt.² Programleder ber 17. mai utvalget vurdere om man kan gjøre en fordeling mellom 8. mai og 17. mai vedrørende markeringer og bekransninger. Vurderingen bør gjøres i samråd med veteranforeninger.

Programleder foreslår at det gjennomføres et skoletog og et småbarnstog i sentrum, men at det gis anledning til å gjennomføre barne-/skoletog også lokale steder. Programleder ønsker også å tilrettelegge for mindre lokale arrangementer, men oppfordrer til at disse dimensjoneres til å understøtte en stor fellesfeiring.

Balansegangen mellom felles identitet i ny kommune og videreføring av årelange tradisjoner i gamle kommuner bør utredes mer, og programleder anbefaler utvalget ta stilling til om det skal være ett eller tre folketog.

Programleder anbefaler at det lages ett felles program (informasjon på trykk og/eller digitalt) for hele kommunen.

I arbeidsgruppens rapporten foreslås økt totalbudsjett med økt tilskudd til lokalarrangementer i form av tilskudd pr elev og mulighet for å søke om ekstra grunnstøtte. Programleder mener derimot at sammenslåing av arbeidet med nasjonaldagen i tre kommuner bør føre til mindre utgifter, og foreslår et totalbudsjett pr kr. 650.000,-. 17. mai-utvalget bør se på muligheten til å redusere antall honorarer og oppfordre til mer frivillighet.

Programleder anbefaler at administrasjonen høsten 2019 forbereder en sak til 17. mai-utvalget, med utredningene nevnt over samt lage forslag til rutinehåndbok for utvalget. Utvalget bør i tillegg gjennomgå arbeidsgruppens ros-analyse og lage tiltak.

Arbeidsgruppen foreslår at 17. mai-utvalget tar stilling til uniformering av medlemmene på 17. mai. Foreslått budsjett inkluderer ikke utgifter til ny uniform, men programleder vil be 17. mai-utvalget ta opp også dette spørsmålet og eventuelt legge kostnaden inn i framtidig handlings- og økonomiplan.

² <https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/friggjorings--og-veterandagen-8.-mai/>

Sak 68/19: Harmonisering av prinsipper og priser for lån og leie av kommunale lokaler

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 64/19, Harmonisering av prinsipper og priser for lån og leie av kommunale lokaler

Dato 28. mai 2019
 Saksnr.: 201807735-8
 Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
 18.06.2019

Harmonisering av prinsipper og priser for lån og leie av kommunale lokaler

Sammendrag

De tre kommunene har i dag ulike retningslinjer og betalingssatser for lån og leie av kommunens lokaler og anlegg. Det er derfor behov for å foreta en harmonisering av dagens praksis. På grunn av den store volumforskjellen mellom Kristiansand og Søgne/Songdalen, må en harmonisering som skal være økonomisk nøytral, i hovedsak videreføre de betalingssatsene og rutinene som benyttes i dagens Kristiansand kommune. Dette vil bety at tilbud i Søgne og Songdalen, som fram til nå har vært gratis, kan bli en betalingstjeneste.

I saksutredningen er det formulert forslag til prinsipper for

- Kategorisering av leietakere og betalingssatser (høy/lav sats)
- Prinsipper for lån uten vederlag (gratis bruk)
- Prioritering av brukere/leietakere
- Leie av skolelokaler til overnatting
- Idrettens bruk gymsaler på skolene

Programledelsen foreslår at fellesnemnda vedtar disse prinsippene, og at betalingssatsene for 2020 innarbeides i handlings- og økonomiplanen med utgangspunkt i prinsippene og dagens økonomiske rammer. Det vurderes som en fordel at mer detaljerte retningslinjer vedtas av de politiske organene i den nye kommunen.

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda godkjenner prinsippene som er beskrevet i saksframstillingen, og ber påtroppende rådmann legge disse til grunn ved utarbeidelse av handlings- og økonomiplan 2020-2023, med detaljerte betalingssatser.
2. Formelle retningslinjer basert på vedtatte prinsipper for lån og leie av kommunale lokaler legges fram for behandling i relevante hovedutvalg og vedtak i formannskapet før 1. februar 2020.

Camilla B. Dunsæd
 Programleder

Vedlegg: ingen

Torbjørn Urfjell
 Prosjekteier for kultur, frivillighet og innbyggerdialog

Bakgrunn for saken

En helt sentral målsetting for den nye kommunen er at frivillige organisasjoner sikres tilgang til kommunale lokaler uten vederlag eller til en rimelig pris, etter skoletid og på tidspunkter hvor kommunen ikke har behov for å disponere lokalene til egen virksomhet. Andre som ønsker å disponere kommunale fasiliteter – privatpersoner, næringsliv og annen offentlig virksomhet – må finne seg i å betale leie som til en viss grad subsidierer frivillig sektor.

Det er to hovedutfordringer i arbeidet med å harmonisere praksisen på dette området:

- Den store volumforskjellen mellom Kristiansand og de to andre kommunene.
- Budsjetterte inntektskrav i dagens Kristiansand kommune.

Programledelsen har lagt til grunn at harmoniseringen skal foretas og utfordringene løses, uten at det får konsekvenser for summen av dagens økonomiske rammer.

Budsjetterte inntektskrav

Enhetene i Kultursektoren i dagens Kristiansand kommune har i 2019 et budsjettert inntektskrav på 7 millioner kroner fra utleie av lokaler og anlegg. Driften av Sørlandshallen, Aquarama og Klatrehuset på Samsen er hver på sitt vis av en slik karakter at de er holdt utenfor i denne sammenhengen. Det er foretatt en detaljert gjennomgang av 2017-regnskapet for å se hvor mye av inntektene som kommer fra utleie til frivillige lag og foreninger. Resultatet ble at dersom frivillige lag og foreninger skulle slippe helt å betale leie for de mest brukte lokalene og anleggene må nettorammene kompenseres med til sammen ca. 2,5 mill. kr. Den nye kommunens økonomiske situasjon tilsier imidlertid at programledelsen ikke kan anbefale en slik løsning.

Oppvekstsektoren i dagens Kristiansand kommune har også millioninntekter på utleien av skolelokaler (ca. 3,5 mill. kr i 2017), men disse inntektene er ikke budsjettert slik at det ikke kan sies å være et krav som må innfris. Midlene går inn i driften på den enkelte skole.

Søgne kommune har budsjettert med kr 20 000 i inntekter på utleie av Søgne gamle prestegård, og kr 50 000 i inntekter på utleie av idrettsanlegg. Songdalen kommune har ikke budsjettert med inntekter fra utleie av lokaler.

På grunn av den store volumforskjellen mellom Kristiansand og Søgne/Songdalen, må en harmonisering som skal være økonomisk nøytral, i hovedsak videreføre de betalingssatsene og rutineene som benyttes i dagens Kristiansand kommune. Dette vil bety at tilbud i Søgne og Songdalen, som fram til nå har vært gratis, kan bli en betalingstjeneste.

Kategorisering av leietakere og betalingssatser

For å sikre at leiesatsene for frivillige lag og foreninger kan holdes så lave som mulig, foreslår programledelsen at leietakere plasseres i to betalingskategorier med henholdsvis lav og høy leiesats:

1. Foreninger og lag som har sitt virke i Kristiansand kommune og kommunal virksomhet/ordinær aktivitet. Denne kategorien skal ha lav leiesats.
2. Andre. Alle leietakere som ikke faller inn under kategori 1 tilhører denne kategorien, som skal ha høy leiesats.

Foreninger og lag må være registrert i Frivillighetsregisteret for å komme inn under kategori 1. Idrettslag må i tillegg være medlem av Idrettsforbundet, Bilsportforbundet eller Skyttervesenet, samt være sertifisert gjennom «Ren idrett».

Prinsipper for lån uten vederlag

Det er mulig å gi foreninger og lag tilgang til kommunale lokaler og anlegg uten at de trenger å betale vederlag. For at et slikt tilbud ikke skal gi kommunen økonomiske utfordringer, foreslås det at gratisprinsippet begrenses til følgende formål/aktiviteter:

- Tiltak som er rettet mot ulike elevorienterte aktiviteter, herunder skolekorps, skolekor og skoleorkestre, teatergrupper, dansegrupper, idrettsgrupper samt andre likeartede tiltak/grupper.
- Tiltak organisert av godkjente opplysningsorganisasjoner; jf. lov om voksenopplæring (undervisningslokaler).
- Trening i kommunens haller og baner for idrettslag (Gjelder for både barn og voksne).
- Kamper i kommunens haller og baner for idrettslag (Gjelder for barn under 18 år).
- Trening i kommunens skolegymsaler (gjelder for barn opp til 12 år)
- Aktiviteter til lokallag av barne- og ungdomsorganisasjoner.
- Åpne 17. mai-arrangementer.
- Møteaktivitet (møterom) på Hovedbiblioteket og i innbyggertorgene i rådhuskvartalet på Nodeland og på Tangvall.

Lån uten vederlag forutsetter at bruken ligger innenfor formålet til den aktuelle organisasjonen. For eksempel styremøter, årsmøter, trenermøter, foreldremøter, trenerkurs, dommerkurs og liknende. Ekstraordinære arrangementer som ikke gjelder det primære formålet eller den daglige driften, skal det betales lav sats for. Eksempler er jubileumsfester, deltakerfester, foreningsfester, loppemarkeder og liknende.

Prioritering av brukere/leietakere

Kommunens egen aktivitet må ha førsteprioritet i de ulike anlegg/lokaler. Utleie og utlån av lokaler må tilpasses dette. For eksempel vil det være kommunale lokaler med særskilt verdifullt utstyr eller lokaler som det av andre grunner ikke vil være forsvarlig å gi eksterne adgang til. Det vil si at foreninger og lag ikke kan kreve å få tilgang til spesifikke lokaler, men må benytte de lokalene som kommunen stiller til disposisjon. Kommunen bør strekke seg langt for å legge forholdene til rette, men man kan ikke si at kommunen har *plikt* til å skaffe lokaler til foreninger og lag.

Økt tilbud om lokaler uten vederlag, vil bety økt etterspørsel og bruk, som igjen betyr økte driftsutgifter til renhold, vedlikehold, brøyting, forbruksartikler m.m. Omfanget av dette er det ikke mulig å tallfeste med sikkerhet. Noe kan muligens kompenseres ved utleie til høy leiesats. Konsekvensen av å ikke kompensere virksomhetene for tapte inntekter ved å utvide gratisbruken, blir at frivillige lag og foreninger *ikke* kan ha førsteprioritet til enhver tid. Det vil bli nødvendig, for å innfri inntektskravene i budsjettet, at leietakere som betaler høy sats, i enkelte sammenhenger må prioriteres først.

Enkelte kommunale bygg eller lokaler har helt særegen bruk, bestemmelser eller vilkår, blant annet som følge av en spesiell historikk eller lange tradisjoner. Det er ikke tenkt at slike tilfeller skal avvikles helt eller totalt forandres. Det må være rom for velbegrunnede unntak fra kommunale regler.

Merverdiavgift (moms)

Hovedprinsippet ved utleie er at kommunen ikke får momskompensasjon på den delen av bygg som leies ut. Her er det vanlig å bruke areal for å finne den forholdsmessige delen kommunen kan få momskompensasjon på. Grensen for utleie av lokaler mot vederlag er 438 timer (5 % av tilgjengelig tid) i løpet av ett år uten å miste kompensasjonen. Man kan derfor

ha både utleie (f. eks messer osv.), utlån (idrettslag/frivillige) og kommunal bruk og fremdeles ha full kompensasjonsrett. Dette må følges opp av den enkelte utleier.

Utlån sidestilles ikke med utleie. Vederlagsfritt utlån regnes som kommunens egen bruk, og er således kompensasjonsberettiget. Med «vederlagsfri» regnes gratis utlån, men også symbolsk betaling, oppad begrenset til renholdskostnader ved bruken.

Leie av skolelokaler til overnatting

Betalingssats for frivillige foreningers bruk av skoler til overnatting ved større arrangementer må harmoniseres til et betydelig lavere nivå enn i Kristiansand i dag (selvkost-nivå). Inntektene er i dag ikke budsjettert, og den økonomiske konsekvensen berører derfor ikke nettorammen, men enkelte rektorer vil få mindre frie inntekter. Dagens praksis i Kristiansand bør i langt større grad standardiseres (mindre rektorstyrt), også fordi den utfordrer regelverket for momskompensasjon (438 timer per år).

Gymsaler på skolene

Kristiansand har i dag en ordning hvor idrettslagene betaler den enkelte skole for å benytte gymsaler på kveldstid. Idrettslagene søker så til Idrettsetaten om å få refundert disse utgiftene. I gjennomsnitt de siste årene har idrettslagene fått refundert cirka 2/3 av utgiftene. Denne ordningen er svært byråkratisk og bør avvikles. Budsjettrammen for ordningen kan da overføres til kommunalområdet Oppvekst og læring, og idrettslagene bli gitt gratis tilgang til gymsalene for barn under 12 år.

Skolene vil da ikke få dekket det samlede inntektstapet, men disse inntektene er ikke budsjettert, så nettorammen til kommunalområdet utfordres ikke. Den enkelte skole må da selv regulere forholdet mellom gratis bruk og betalt leie for å beholde samme inntektsnivå (jf. avsnittet om prioritering av brukere/leietakere).

Betalingssatser og felles retningslinjer

Betalingssatser for lån og leie av det enkelte kommunale lokale eller anlegg fastsettes i den årlige budsjettbehandlingen i bystyret. Leiesatsene for 2020 må ta utgangspunkt i satsene for 2019. Satsene kategoriseres i samsvar med vedtatte retningslinjer. Ved utleie som ikke kommer inn under de ulike kategoriene, bør enhetsleder ha mulighet for å fastsette en skjønsmessig leie.

Det pågår et større arbeid med å få på plass digitale løsninger for booking og betaling. Sammen med en forenkling av betalingssatsene i færre kategorier, vil hele søknadsprosessen bli mer oversiktlig og enklere for utleier/utlåner og leietaker/låner.

Det vil være behov for å utarbeide detaljerte retningslinjer som skal gjelde for alle kommunalområdene og all utleie av kommunale lokaler til eksterne. Retningslinjene må understreke formålet, fastsette virkeområde/avgrensninger og gi bestemmelser om prioriteringer og ansvarsforhold.

Programledelsen foreslår at betalingssatsene for 2020 innarbeides i handlings- og økonomiplanen basert på dagens økonomiske rammer og prinsippene som fellesnemnda vedtar i denne saken. Det vurderes som en fordel at detaljerte retningslinjer vedtas av de politiske organene i den nye kommunen.

Sak 69/19: Eiendomsskattevedtekter for Nye Kristiansand

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 65/19, Eiendomsskattevedtekter for Nye Kristiansand

EIENDOMSSKATTEVEDTEKTER 2009 og 2019

Dato 4. juni 2019
Saksnr.: 201808708-13
Saksbehandler Venke Moe

Saksgang
Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato
11.06.2019
18.06.2019

Eiendomsskattevedtekter for Nye Kristiansand

EIENDOMSSKATT I NYE KRISTIANSAND - OPPNEVNELSE AV SAKKYNDIG NEMD

FELLESNEMNDA (SØGNE, SONGDALEN OG KRISTIANSAND) HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 28.05.2019 SAK 59/19

Vedtak:

1. Fellesnemnda oppnevner sakkyndig nemnd med 5 medlemmer og 5 varamedlemmer til taksering av eiendommer i nye Kristiansand for valgperioden 2019 – 2023. Nemnda skal være operativ fra 1. september 2019. Oppnevningen er foreløpig og gjøres formelt når nytt kommunestyre er konstituert.
2. Sakkyndig nemnd og klagenemnd mottar møtegodtgjørelse som medlemmer av hovedutvalg i perioden med omtaksering. Ved løpende taksering følges det til enhver tid gjeldende regulativ for møtegodtgjørelse.
3. Valg- og honorarkomiteen innstiller navn til fellesnemnda i juni 2019. Komiteen vurderer også godtgjøring til nemnda.
4. Det fremmes sak om reglement for Sakkyndig nemnd.
(Enst.)

Det vises til vedtaks punkt 4 i sak 59/19 i fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) hvor det vedtas at de fremmes sak om reglement (Eiendomsskattevedtekter) for Sakkyndig nemnd. Eiendomsskattevedtekter for nye Kristiansand kommune er utarbeidet i tråd med malen til KS Eiendomsskatteforum.

Eiendomsskattevedtekter for Nye Kristiansand

KAP. I – SAKKYNDIG NEMND

§ 1-1 I medhold eiendomsskatteloven § 8 A-3 (4) velger bystyret en sakkyndig nemnd til å verdsette eiendommer i Kristiansand kommune på bakgrunn av forslag fra tilsatte befaringsmenn.

Til å behandle klager over utskrivningen av eiendomsskatt velger bystyret i medhold av eiendomsskatteloven § 20 en egen klagenemnd.

Den sakkyndige nemnd skal bestå av tre til fem medlemmer (leder, nestleder og en til tre medlemmer). I tillegg velges like mange varamedlemmer. (ikke personlige)

Klagenemnda skal bestå av fem medlemmer (leder, nestleder og tre medlemmer). I tillegg velges like mange varamedlemmer. (ikke personlige)

Bystyret velger leder og nestleder for hver nemnd.

Valgperioden følger kommunevalgperioden.

§ 1-2 Valgbarhet, inhabilitet og møteplikt¹

Valgbare og pliktige til å motta valg som medlem og varamedlem av sakkyndig nemnd og klagenemnda er de som er pliktige til å motta valg til bystyret.

Medlem av formannskapet skal ikke være med i den sakkyndige nemnd eller klagenemnd, jf. eiendomsskatteloven § 21.

Et medlem er inhabilt til å delta i behandlingen av saken når medlemmet

selv er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,

er i slekt eller i svogerskap med en som nevnt under a) i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken,

er eller har vært gift, partner eller forlovet med, eller er fosterfar eller fostermor eller er fosterbarn til eier,

d) er verge for en person som nevnt under a),

e) er styrer eller medlem av styret for et selskap, en forening, Sparebank, stiftelse eller offentlig innretning som er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,

f) er medlem av formannskapet

Likedan er et medlem inhabilt når andre særegne omstendigheter foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende medlems upartiskhet.

Nemnda treffer selv avgjørelse om hvorvidt et medlem er inhabilt.

§ 1-3 Medlemmer av den sakkyndige nemnd og klagenemnd plikter å stille til alle møter i de respektive nemnder, med mindre det foreligger lovlig forfall.

§ 1-4 Befaringsmenn/sakkyndige.²

Eiendomsskattekontoret engasjerer befaringsmenn i samråd med den sakkyndige nemnd.

Nemndene kan be eiendomsskattekontoret engasjere sakkyndig hjelp til å avgi veiledende uttalelser på det bygningstekniske, industrielle, maskintekniske, juridiske eller andre områder, når dette anses nødvendig.

Befaringsmenn inngir kun forslag til takster og har ikke stemmerett.

¹ I stedet for § 1-2 kan kommunen velge å innta en henvisning til forvaltningsloven § 6.

² Når taksering skjer ved sakkyndig nemnd kan det oppnevnes befaringsmenn med sakkyndig kompetanse til å verdsette spesielle typer eiendommer. Hvor det er behov for kompetanse utover dette (for eksempel advokatbistand), kan slike engasjeres iht. § 1-4.

KAP. II – FORBEREDELSE AV TAKSERINGEN

§ 2-1 Rådmannen etablerer et eiendomsskattekontor. Det påligger eiendomsskattekontoret å sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd og klagenemnd.

§ 2-2 Eiendomsskattekontoret utarbeider en liste over antatt skattepliktige eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere.

Det lages en egen liste over eiendommer som er fritatt etter eiendomsskatteloven §§ 5 og 7. Eiendommer som er fritatt etter § 5 skal ikke takseres. Rådmannen bestemmer om eiendommer som er fritatt etter § 7 skal takseres.

§ 2-3 Eiendomsskattekontoret forbereder takseringen ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom fra matrikkelen og andre tilgjengelige registre.

Eiendomsskattekontoret kan be eieren utlevere opplysninger av betydning for taksten. (jf. eiendomsskattelovens §31.)

KAP. III - GJENNOMFØRING AV TAKSERINGEN

§ 3-1 Det påligger lederen av den sakkyndige nemnd, i samarbeid med eiendomsskattekontoret, å planlegge og lede arbeidet med takseringen. Eiendomsskattekontoret berammer takstmøtene i samråd med den sakkyndige nemnd og befaringen i samråd med befaringsmennene.

§ 3-2 Før den alminnelige taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd hvilke alminnelige retningslinjer som skal legges til grunn ved takseringen for å sikre størst mulig ensartethet i vurderingen.

Den sakkyndige nemnd kan vedta sjablonger til bruk i takseringen. Sjablongene skal være et hjelpemiddel for å komme fram til eiendommens omsetningsverdi, og skal ta høyde for at eiendommens innretning, bruksegenskap og lokalisering kan virke inn på verdien. Den sakkyndige nemnd skal foreta prøvetaksering for å fastsette prisnivået for takseringen. Det skal føres protokoll over forhandlingene i den sakkyndige nemnd.

§ 3-3 Den sakkyndige nemnd er i samarbeid med eiendomsskattekontoret ansvarlig for å gi befaringsmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av nemndas retningslinjer for takseringen. Prøvetaksering bør finne sted med så vel nemnda som befaringsmennene til stede for å sikre likeartet praksis.

§ 3-4 Eiendommens eier varsles om at eiendommen skal takseres. Varsel kan gis ved å be skattyter gi eller stadfeste opplysninger om eiendommen innen 4 uker, se vedtektene § 2-3. Eiendomsskattekontoret fastsetter normalfrist for varsel om taksering.

§ 3-5 Eiendommene skal i alle tilfelle befares av en befaringsmann. Sakkyndig nemnd tar stilling til om eiendommene også skal fotograferes (jf. eiendomsskatteloven § 31 (5)). I forbindelse med befaringen utarbeider befaringsmennene forslag til takst. Forslag til takst bør inneholde grunnlagsdata og prinsippene for verdsettelsen. Forslaget bør også nevne særlige forhold som har vesentlig betydning for taksten.

§ 3-6 Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte takstene på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av befaringsmennene. Befaringsmennene deltar ikke i den sakkyndige nemnds fastsettelse av takstene, men kan møte i nemnda for å presentere sine takstforslag.

§ 3-7 Det skal gis en kort begrunnelse for taksten som ikke kan være kortere enn at det blir mulig for skattyter å forstå hvordan taksten er fastsatt. Begrunnelsen skal inneholde

prinsippene for verdsettelsen, samt hvilke kriterier og grunnlag som er lagt til grunn for den enkelte eiendom. Begrunnelsen kan gis på et skjema som viser hvilke faktiske opplysninger om eiendommen og hvilke sjablongverdier som er brukt. For verk og bruk vil det ofte være behov for en grundigere begrunnelse.

KAP. IV - OMTAKSERING OG SÆRSKILT TAKSERING

§ 4-1 I perioden mellom de alminnelige takseringer kan omtaksering/særskilt taksering av enkelteiendommer foretas etter de retningslinjer og vilkår som fremgår av eiendomsskatteloven § 8 A-3, femte og sjettede ledd.

Fristen for å begjære omtaksering etter sjettede ledd er 1. november i året forut for skatteåret. Den sakkyndige nemnd tar stilling til om vilkårene for omtaksering/særskilt taksering er oppfylt.

Verdsettelsen bør skje etter samme prinsipper og samme prisnivå som ved forrige alminnelige taksering.

Skattyter orienteres om taksten ved melding om vedtak.

For klage gjelder kapittel V.

KAP. V - KLAGE

§ 5-1 Skattyter kan klage på taksten og/eller utskrivningen innen seks uker fra det seneste tidspunktet av utsendelse av skatteseddel og kunngjøringen av at eiendomsskatte-listen er lagt ut.

Klage over takster kan fremmes hvert år i forbindelse med den årlige utskrivningen av eiendomsskatt, dersom det ikke er klaget på samme grunnlag tidligere.

§ 5-2 Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med å klage etterpå, eller det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

§ 5-3 Klage over vedtak fattet av eiendomsskattekontoret

Hvis klagen gjelder et vedtak (utskrivningsvedtak) som er fattet av eiendomsskattekontoret i første instans (for eksempel beregning av skatten) kan eiendomsskattekontoret behandle saken og oppheve eller endre vedtaket dersom det finner klagen begrunnet.

Hvis eiendomsskattekontoret ikke finner grunn til å gi klager medhold, oversendes sakens dokumenter uten opphold til klagenemnda.

§ 5-4 Klage over vedtak fattet av den sakkyndige nemnd

Ved klage over vedtak (takstvedtak) fattet av den sakkyndige nemnd, oversender eiendomsskattekontoret sakens dokumenter til sakkyndig nemnd (underinstansen).

Den sakkyndige nemnd kan endre taksten i skattyters favør dersom den finner klagen begrunnet. I motsatt fall oversendes klagen til klagenemnda.

§ 5-5 Klagenemndas behandling

Ved klage over taksten skal klagenemnda dra på befaring av eiendommen.

§ 5-6 Klagenemnda utarbeider en protokoll med en kort begrunnelse for klagevedtaket.

Protokollen skal angi hvilket faktum og rettsanvendelse vedtaket bygger på og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt ved klage på taksten. Vedtaket må ta stilling til klagerens anførsler.

§ 5-7 Omgjøring til gunst for skattyter

Når klagen tas til følge, skal utskrivningen rettes til skattyters gunst innen 3 år fra utgangen av skatteåret.

Omgjøring til ugunst for skattyter

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, og kan omgjøre vedtaket til ugunst for skattyter, jf. eiendomsskatteloven § 17.

Retten til å rette utskrivninga til ugunst for skattyter går tapt om retten ikke er benyttet innen 1. mars året etter utskrivningen. Har feilen sammenheng med at eieren har brutt opplysningsplikten eller plikten til å medvirke til befarings, kan utskrivningen rettes innen tre år fra utgangen av skatteåret.

Taksten kan likevel rettes til ugunst for skattyter med virkning framover i tid.

§ 5-8 Klage har ikke oppsettende virkning.

KAP. VI - FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

§ 6-1 Bystyretformannskapet fastsetter godtgjørelsen til nemndsmedlemmer og befaringsmenn. Eiendomsskattekontoret fastsetter godtgjørelsen til sakkyndige som nevnt i vedtektenes § 1-4.

Eiendomsskattekontoret sørger for utbetaling av godtgjørelsen.

§ 6-2 Ved første gangs utskrivning av eiendomsskatt må alminnelig taksering og utskrivning av skatten være avsluttet innen utgangen av juni i skatteåret. Påfølgende år skal eiendomsskatten være utskrevet og skattemisten offentliggjort innen 1. mars i skatteåret. Første året bunnfradrag innføres er fristen innen 1. april.

§ 6-3 Eiendomsskattekontoret fører eiendomsskattemiste med slik innhold som nevnt i eiendomsskatteoven § 15. Listen skal ligge ute til offentlig gjennomsyn i minst tre uker etter at det er kunngjort at listen er lagt ut. Det kunngjøres i lokalpressen når og hvor utleggelse finner sted. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om fristen for å klage (6 uker) og hvem klagen skal sendes til.

Hvert år, samtidig med at eiendomsskattemisten legges ut, sendes skatteseddel til skattyter.

§ 6-4 Eiendomsskatten forfaller til betaling etter de terminer som bystyret fastsetter.

§ 6-5 Nemndsmedlemmer og tjenestemenn har taushetsplikt etter bestemmelsene i ligningslovens §3-13. Taushetsplikten gjelder også matrikelopplysninger som ikke er fritt tilgjengelig i henhold til matrikellovens § 13. Bilder av takstobjekter som tas under besiktigelsen og benyttes som informasjon i nemndsmøter, skal ikke benyttes i annen kommunal forvaltning, jf. Eiendomsskatteovens §31, 5.ledd.

Forslag til vedtak

[Fellesnemda vedtar Eiendomsskattevedtekter for Nye Kristiansand](#)

Camilla Dunsæd
Rådmann

Ragnar Evensen
Direktør for Miljø og byutvikling

Vedlegg:

Sammenstilling Eiendomsskattevedtekter for gamle Kristiansand 2009 og nye Kristiansand 2019

Sak 70/19: Forskrift gebyrer for Nye Kristiansand

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 66/19, Forskrift gebyrer for Nye Kristiansand

Dato 15. mai 2019
 Saksnr.: 201907945-1
 Saksbehandler Venke Moe

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
 18.06.2019

Høring - Forskrift gebyrer for Nye Kristiansand

Sammendrag

Søgne, Songdalen og Kristiansand kommune skal slå seg sammen til Kristiansand kommune fra 1. januar 2020, og i den forbindelse trenger den nye kommunen en ny felles lokal gebyrforskrift for reguleringsplan, byggesak, matrikkel og seksjonering. Arbeidet med en ny gebyrforskrift er viktig for å samordne kommunene i forhold til arbeidsrutiner, beste praksis og saks sammensetning. Videre bidrar arbeidet med ny gebyrforskrift til økt kompetansedeling og utveksling av erfaringer.

Både sentrale lover, retningslinjer, uttalelser og høyesterettsdommer peker på at det ikke er tilstrekkelig at selvkostprinsippet er fulgt for overordnet nivå, det må også dokumenteres ned på de enkelte sakstypene. På landsbasis er det store variasjoner mellom hvordan kommunene beregner og fakturerer saker som etter lov og forskrift er like. I sum benytter de fleste kommuner areal som en betydelig innslagsfaktor for beregning av gebyrene. Utgangspunktet for arbeidet i Kristiansand har vært å utarbeide et gebyrregulativ som på en fleksibel måte klarer å gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakene. Gebyrregulativet skal samtidig sørge for å finansiere de oppgavene som de etter lover og regler er pålagt å utføre. Videre har hensikten vært å lage et regulativ som er mest mulig rettferdig for alle tiltakshavere, samtidig som målsetningen har vært at innretningen i regulativet skal minimere rettmessige klager på gebyrene.

En utfordring er at tiltakshavere ikke leverer fra seg søknader som er komplette eller gode nok. Dette skaper merarbeid for kommunen og bidrar indirekte til høyere gebyrer. Kristiansand kommune implementerer eByggesak fra 2020 noe som i første omgang vil sikre bedre leveranser fra profesjonelle tiltakshavere da systemet vil returnere søknader som ikke er komplette. For privatpersoner som fortsatt vil levere/ melde fra om enkle tiltak vil det nye gebyrregulativet også bidra til å stimulere tiltakshavere til å levere fra seg komplette søknader som vil bidra til effektiv saksbehandling fra kommunen sin side. Samtidig er ikke hensikten å straffe ikke-informerte tiltakshavere, og veiledning på byggesak skal fremdeles være gratis da dette skal finansieres av de gebyrpliktige sakene. I gebyrforslaget for byggesak er det lagt opp til at merarbeid knyttet til mangler i søknaden skal dekkes inn etter medgått tid.

Jobben med nytt gebyrregulativ har hatt til formål å tydeliggjøre de ulike oppgavene kommunen har knyttet til saksbehandling etter plan- og bygningsloven og hvilke kostnader

dette medfører. Det skal bli lettere for politikere og publikum å bli opplyst om kommunens oppgaver og hva det kommer til å koste.

Forslag til vedtak

Fellesnemda legger forslag til ny lokal gebyrforskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering ut på høring.

Camilla Dunsæd
Rådmann

Ragnar Evensen
Direktør for Miljø og byutvikling

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Høring av forslag til ny lokal gebyrforskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering

Nye Kristiansand legger med dette forslag til ny forskrift for plan, byggesak og matrikkel ut på høring. Frist for innsending av uttalelser er satt til 1. september 2019. Ny forskrift skal gjelde fra 1.1.2020 for Kristiansand kommune.

Høringssvar kan sendes til post.teknisk@kristiansand.kommune.no og merkes saksnummer.

1 Bakgrunn

1.1 Selvkostprinsippet

Reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering er underlagt selvkostprinsippet, det vil si at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene kan dekkes inn gjennom de gebyrene som brukerne betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på selvkostområdene. Over- eller underskudd i det enkelte år skal henholdsvis avsettes til eller trekkes fra bundne driftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år tilbakeføres til brukerne av tjenesten i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. Tilsvarende vil fremførbare underskudd dekkes inn over gebyrene i løpet av en femårsperiode. Selvkostfinansierte tjenester skal ikke brukes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen. Innretninger vil selvsagt bli revidert i tråd med nye retningslinjer.

Hva som skal regnes som gebyrgrunnlag er beskrevet i Kommunal- og moderniseringsdepartementets «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)». Gebyrgrunnlag består blant annet av direkte og indirekte henførbare kostnader, kalkulatoriske kapitalkostnader fratrukket andre inntekter enn gebyrinntekter. Rammene for kommunens rett til å ta gebyr for private reguleringsplaner, bygge- og delesaksbehandling, matrikkel og eierseksjonering er hjemlet i plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikkellova § 32, jf. også matrikkelforskriften og eierseksjoneringsloven § 15.

1.2 Selvkost i den enkelte sak

I et rundskriv fra 2002 utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) heter det «Utgangspunktet for fastsetting av selvkost er at kommunen kan kreve dekket utgiftene for behandling av den konkrete byggesaken. I dette ligger imidlertid ikke at gebyret må beregnes

nøyaktig i hver enkelt sak. Kommunen kan i regulativet legge til grunn gjennomsnittsbetraktninger. Det er ikke gitt spesielle begrensninger eller metode for fordeling av slike overheadkostnader, og kommunene står her relativt fritt».

I vurderingen av prising av gebyret i den enkelte sak skriver KR D: «Som det fremkommer av Miljøverndepartementets uttalelse av 31.07.2007 så behøver ikke kommunen foreta individuelle etterkalkyler umiddelbart etter at den enkelte saken er avsluttet.

[...] Det kan likevel oppstå behov for å dokumentere selvkost for gebyret i en konkret sak, for eksempel i forbindelse med vurdering av om det er grunnlag for å nedsette gebyr eller fatte nytt gebyrvedtak. Dersom gebyret skal kontrolleres opp mot selvkost, må kommunen foreta en nærmere beregning eller gjøre et anslag over de faktiske kostnader som er påløpt i saken. Det er ikke stilt krav om noen spesiell metode som tidligere nevnt, men dokumentasjon kan bestå av estimert timeforbruk eller andre former for beskrivelse av kostnadene i saken. Ved bruk av timesatser bør det foreligge en form for dokumentasjon på hvordan timesatsen er fremkommet og for timetallet som legges til grunn i kostnadsberegningen, slik at det er mulig å kontrollere disse».

Myndighetene ønsker på den ene siden at selvkost skal tilstrebes i den enkelte sak samtidig som gebyrinntektene ikke skal overstige samlet gebyrgrunnlag. Samtidig kan overheadkostnader på sektoren legges på alle gebyrene. Kommunen står relativt fritt til å legge gjennomsnittsbetraktninger og estimerte timepriser til grunn.

Kommunen kan ikke ta gebyr for veiledning eller klagebehandling. Det brukes i dag ca. 2 årsverk på veiledning noe som tilsvarer i underkant av 10 %. Dette er kostnader som ikke kan inngå i et selvkostregnskap. Når det gjelder klagebehandling, varierer dette fra år til år, men det anslås et snitt for dette til mellom 5 og 10 % av totale kostnader.

Ulovlighetsoppfølging er et forhold alle gebyrbetalere må være med og finansiere. I en fortolkningsuttalelse fra KMD 25.07.2017 til fylkesmannen i Rogaland konkluderes det med at så lenge kommunestyret har bestemt at «all virksomhet» innenfor byggesak skal finansieres som selvkost, får det som konsekvens at innbyggere som forholder seg til loven og søker forhåndsgodkjenning også er med på å finansiere ulovlighetsoppfølging i kommunen.

4 16/4244-2 Departementet besvarer spørsmål om rammene for selvkostprinsippet i plan- og bygningsloven § 33-1

5 Sak 2015/947 Byggesaksgebyrforskrift uten bestemmelse om adgang til å fravike de standardiserte satsene

Det følger av pbl. § 33-1 at bygningsmyndighetene i utgangspunktet kan kreve gebyr for veiledning som faller inn under "andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre". Pliker som er pålagt etter andre lover enn plan- og bygningsloven (som fvl.) kan imidlertid ikke gebyrlegges med hjemmel i pbl. På bakgrunn av dette anser departementet at det ikke er hjemmel etter pbl. § 33-1 første ledd til å gebyrlegge veiledning etter forvaltningsloven § 11. Utgiftene til dette arbeidet kan derfor ikke gebyrlegges spesielt, eller inngå i det generelle grunnlaget for gebyrberegning».

KRD har i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) skrevet følgende: «Departementet foreslår ikke en egen regel som innfører klageadgang, verken for gebyrregulativer eller konkrete gebyrer.

Gebyrregulativer kan også i dag overprøves ved lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59, noe som også forekommer. De enkelte gebyrene kan også påklages i dag, hvis de er individuelt utregnet. Hvis gebyrene mekanisk følger regulativet, er det som oftest regulativets innhold som må vurderes. Hvis regulativet ikke inneholder en bestemmelse om lemping av gebyrene, slik at det ikke er et alternativ å klage over unnlattelse av å benytte denne, viser departementet til at det også er mulig å søke om dispensasjon fra regulativet».

Kommunen må vurdere hvilken lovhjemmel arbeidsoppgavene faller inn under, og dersom det faller utenfor plan- og bygningsloven skal ikke kostnadene inn i selvkostregnskapet til byggesak. Klager på enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 28 kan ikke gebyrlegges og må holdes utenfor selvkost.

1.3 Behovet for ny forskrift

Søgne, Songdalen og Kristiansand kommune skal slå seg sammen til Kristiansand kommune fra 1. januar 2020, og i den forbindelse trenger den nye kommunen en ny felles lokal gebyrforskrift for reguleringsplan, byggesak, matrikkel og seksjonering. Arbeidet med en ny gebyrforskrift er viktig for å samordne kommunene i forhold til arbeidsrutiner, beste praksis og saksammensetning. Videre bidrar arbeidet med ny gebyrforskrift til økt kompetansedeling og utveksling av erfaringer.

Både sentrale lover, retningslinjer, uttalelser og høyesterettsdommer peker på at det ikke er tilstrekkelig at selvkostprinsippet er fulgt for overordnet nivå, det må også dokumenteres ned på de enkelte sakstypene. På landsbasis er det store variasjoner mellom hvordan kommunene beregner og fakturerer saker som etter lov og forskrift er like. I sum benytter de fleste kommuner areal som en betydelig innslagsfaktor for beregning av gebyrene.

Utgangspunktet for arbeidet i Kristiansand har vært å utarbeide et gebyrregulativ som på en fleksibel måte klarer å gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakene.

Gebyrregulativet skal samtidig sørge for å finansiere de oppgavene som de etter lover og regler er pålagt å utføre. Videre har hensikten vært å lage et regulativ som er mest mulig rettferdig for alle tiltakshavere, samtidig som målsetningen har vært at innretningen i regulativet skal minimere rettmessige klager på gebyrene.

En utfordring er at tiltakshavere ikke leverer fra seg søknader som er komplette eller gode nok. Dette skaper merarbeid for kommunen og bidrar indirekte til høyere gebyrer. Det nye gebyrregulativet skal bidra til å stimulere tiltakshavere til å levere fra seg komplette søknader som vil bidra til effektiv saksbehandling fra kommunen sin side. Samtidig er ikke hensikten å straffe ikke-informerte tiltakshavere, og veiledning på byggesak skal fremdeles være gratis da dette skal finansieres av de gebyrpliktige sakene. I gebyrforslaget for byggesak er det lagt opp til at merarbeid knyttet til mangler i søknaden skal dekkes inn etter medgått tid.

Jobben med nytt gebyrregulativ har hatt til formål å tydeliggjøre de ulike oppgavene kommunen har knyttet til saksbehandling etter plan- og bygningsloven og hvilke kostnader dette medfører. Det skal bli lettere for politikere og publikum å bli opplyst om kommunens oppgaver og hva det kommer til å koste.

1.4 Hjemling, regnskapsføring og dekningsgrad

Plan- og bygningsloven § 33-1 hjemler at kommuner kan ta gebyr for private planforslag:

«Gebyret skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på sektoren.» I

kommuneregnskapet føres private planer under KOSTRA-funksjon 301. Her kostnadsføres arbeid med kommuneplaner, områdeplaner, offentlige og private detaljreguleringsplaner. Det er kun arbeidet med private innsendte planer frem til første gangs behandling som kan finansieres gjennom gebyr. Etter dette overtar kommunen ansvaret og finansieringen av planen. Arbeid med overordnede og offentlige planer er skattefinansierte oppgaver og kan ikke gebyrlegges.

I Kristiansand er det i denne sammenheng viktig å skille mellom dekningsgrad for selvkostområdet private planer og dekningsgrad KOSTRA-funksjon 301. Sistnevnte inneholder oppgaver som man etter selvkostregelverket ikke har anledning til å finansiere gjennom gebyr. Selvkostområdet private planer dokumenteres i et eget regnskap ved bruk av selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Plan- og bygningsloven § 33-1 hjemler at kommuner kan ta gebyr for byggesaker: «Gebyret skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på sektoren.» I nyhetsbrevet «Delingsloven og forholdet til selvkost» (Nyhetsbrev fra KRD 31.3.2009) heter det at: «Kommunen må forsikre seg om at de samlede gebyrinntektene for tjenesteområdet ikke overstiger de samlede kostnadene. Gebyrregulativet må utformes slik at gebyret i en konkret sak ikke på en urimelig måte overstiger de faktiske (faste og variable) kostnadene i sakens anledning.» I kommuneregnskapet skal kostnader med bygge- og delesaksbehandling, ansvarsrett og utslippstillatelser føres på KOSTRA-funksjon 302. Bygge- og delesaksbehandling er i det store og hele et fullstendig selvkostområde, men flere av arbeidsoppgavene som er pålagt kan ikke gebyrlegges, som f.eks. veiledning og tilsyn. Disse oppgavene kan likevel dekkes gjennom de gebyrpliktige sakene. Videre vil saker som går

over 12-ukers fristen og hvor man mister retten til gebyr måtte finansieres av kommunekassen.

Matrikkel/oppmåling skal prises etter selvkostprinsippet og i matrikkelova § 32 heter det at «gebyra kan i sum ikkje vere høgare enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.» I kommuneregnskapet føres oppmåling på KOSTRA-funksjon 303. Her føres også kostnader knyttet til kart- og adresseforvaltning. Sistnevnte oppgaver er skattefinansierte oppgaver, og det er kun oppmålingsforretninger og tilhørende matrikkelføring som kan finansieres gjennom gebyrene.

På samme måte som for planområdet må man i Kristiansand skille mellom dekningsgraden til selvkostområdet oppmåling og dekningsgraden til KOSTRA-funksjon 303. Sistnevnte inneholder oppgaver som man etter selvkostregelverket ikke har anledning til å finansiere gjennom gebyr. Selvkostområdet oppmåling dokumenteres i et eget skyggeregnskap ved bruk av selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Eierseksjonslovens § 15 åpner for at kommunen kan fastsette et seksjoneringsgebyr for å behandle seksjoneringsøknaden. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker. Gebyret skal innbetales innen en frist som kommunen setter. I tillegg kan kommunen kreve gebyr etter reglene i matrikkelova for oppmålingsforretning og for matrikkelbrev som må utstedes etter § 18 i denne loven. Søkeren skal betale gebyr for tinglysning av seksjoneringsvedtaket i samsvar med tinglysningsloven § 12 b. Tinglysningsgebyret skal innbetales til kommunen. Blir seksjoneringsøknaden avslått, skal kommunen tilbakebetale tinglysningsgebyret.

2 Forslag til ny gebyrforskrift

En stor del av oppgaven med å utarbeide ny gebyrforskrift har vært å finne hensiktsmessige prinsipper og innretninger for den nye gebyrforskriften. Videre har arbeidet bestått i å identifisere kostnadsdrivere i saksbehandlingsprosessen, og knytte økonomiske variabler til dette. Dette gjøres for at det skal bli bedre samsvar mellom kommunens faktiske ressursbruk og gebyret som faktureres tiltakshaver.

2.1 Ny innretning

Et viktig prinsipp i gebyrstrukturen har vært å bygge opp regulativet slik at tiltakshavere i størst mulig grad betaler for de tjenestene kommunen leverer i den enkelte saken. Videre har det vært viktig å identifisere faktiske kostnadsdrivere og sørge for et bredt gebyrgrunnlag med lave satser. Dette vil føre til en mer hensiktsmessig fordeling av kostnadene for alle som benytter seg av byggesaksavdelingen i kommunen. Det foreslås derfor innføring av nye gebyrtyper og at eksisterende sakstyper differensieres på andre måter.

Det er gjennomgående at areal som beregningsnøkkel for gebyrene i mange tilfeller ilegges mindre vekt eller faller bort. Arbeidsmengden øker ikke nødvendigvis lineært med økende areal. I de tilfellene hvor areal er en viktig kostnadsdriver i saksbehandlingen er det også lagt inn tak. Dette gjøres for ikke å komme i strid med selvkostreglene om urimelig gebyr, samtidig som det blir lettere for tiltakshavere å vite hva de skal betale.

Grunngebyret for en privat plan består av to komponenter. For det første skal det betales et fast gebyr som er likt for alle planer. For det andre skal det betales gebyr per m² bruksareal som planforslaget hjemler. En slik innretning har som målsetning å fange opp kompleksiteten i den enkelte planen der størrelsen på bygningsmassen ofte vil ha innvirkning. Videre skal det betales egne tilleggsgebyrer for planer som krever planprogram og konsekvensutredning. Denne oppgaven øker kommunens ressursbruk og saksbehandlingstid i den enkelte plan og er derfor skilt ut som et eget gebyr. Ordinær endring av reguleringsplan har samme gebyr som ved utarbeidelse av ny, da dette følger samme prosess. Det er satt eget gebyr for mindre endring av reguleringsplan.

For byggesak er utgangspunktet at tiltakshaverne skal betale faste enhetspriser med mindre noe annet er spesifisert i regulativet. Gebyrene skal dekke hele saksbehandlingsprosessen,

fra mottakskontroll til vedtak, men også lovpålagte oppgaver som ikke nødvendigvis gjelder den konkrete saken, slik som tilsyn og veiledning.

For tiltak med krav til ansvarlig foretak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 a og b er saksbehandlingsgebyret bygget opp på følgende vis. For boligformål er antall boenheter brukt som kostnadsdriver, da kommunens ressursbruk vil øke med antall boenheter. På en annen side vil det ikke være et lineært forhold mellom ressursbruken og antall boenheter. Det er naturlig å tenke seg at det i prosjekter med mange boenheter vil være flere boenheter med likhetstrekk som vil gi stordriftsfordeler i saksbehandlingen. Av den grunn er det lagt inn en makspris uavhengig av hvor mange boenheter man søker om. Man betaler dermed den samme prisen så lenge man er på eller over maksprisen.

For andre søknadspliktige bygninger etter PBL. § 20-3 er det lagt opp til at gebyret skal betales per m² (BRA). Her er det lagt inn to ulike makspriser, avhengig av hvilket tiltak det søkes om. For eksempel vil det være vesentlig mindre arbeid å saksbehandle et stort lagerbygg enn et stort kontorbygg, og maksprisene har til hensikt å fange opp denne forskjellen.

Videre er det lagt inn et eget gebyr for oppretting/ending av matrikkelenhet. Hensikten er å fange opp arbeidet som knytter seg til registreringsjobben i matrikkelen. Dette er en god kostnadsdriver som er enkel å skille ut som et eget gebyr, siden jobben øker relativt proporsjonalt med antallet som skal registreres.

For oppmålingsforretninger er det gjort mindre justeringer av eksisterende regulativ. Her skal tiltakshavere betale gebyr etter en matrise avhengig av sakstype og areal. For saker med stort areal betales det tilleggsgebyr per dekar.

2.2 Beregning av gebyrsatsene

Siden private plan, byggesak og oppmåling er selvstendige selvkostområder er det beregnet en enhetspris per time for hvert av tjenesteområdene. Enhetskostnaden fremkommer ved å dividere årets gebyrgrunnlag med antall timer med saksbehandling. En metode for å beregne gebyrsatsene er å multiplisere enhetskostnaden med antall timer som man gjennomsnittlig benytter på hver av sakstypene. De enkelte gebyrsatsene vil beregnes med utgangspunkt i neste års budsjett og ønsket dekningsgrad for hvert av gebyrområdene. De konkrete satsene vil derfor ikke fremkomme før budsjettarbeidet er slutført og budsjettsaken er lagt frem.

3 Arbeidsgruppen

Forslag til ny gebyrforskrift er utarbeidet av Søgne kommune, Songdalen og Kristiansand kommuner. EnviDan Momentum AS har vært nyttet som rådgiver.

Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel. Rettferdig: Gebyrene skal gjenspeile de ulike brukergruppernes kostnadsnivå på best mulig måte. Tydelig: Forskriften skal være lett å lese og håndheve med klart og forståelig språk uten uklare, eller vanskelige, formuleringer. Flexibel: Forskriften henviser til årlige kommunestyrevedtak for gebyrenes størrelse.

På vegne av arbeidsgruppen
Venke Moe
Plan- og bygningssjef

4 Vedlegg

4.1 Vedlegg 1 – Utdrag fra Rundskriv H-5/02 Juridiske spørsmål vedrørende utbyggingsavtaler i tilknytning til plan- og byggesaksbehandling m.v. (sidene 35 – 37)

Del III. GEBYR FOR PLAN- OG BYGGESAKSBEHANDLING

Etter plan- og bygningsloven § 109 kan kommunen ved regulativ fastsette gebyrer for plan- og byggesaksbehandlingen. Gebyrregulativene skal ikke godkjennes av departementet. Departementene anbefaler at kommunene har et bevisst forhold til størrelsen på gebyrene i plan- og byggesaker. Gebyrene kan på den ene siden være en hjelp til å opprettholde en forsvarlig plan- og byggesaksbehandling i kommunen. Et for høyt nivå på gebyrene vil imidlertid kunne medføre at tiltakshavere kvier seg for å søke eller melde tiltaket til kommunen. Resultatet kan i så fall bli at kommunen får mindre kontroll med oppfølging av planer, byggetiltak m.v.

Selvkost

Det fremgår av forarbeidene til loven at gebyrene skal gå til hel eller delvis dekning av kommunens utgifter ved behandlingen. Det er med andre ord selvkostprinsippet som skal legges til grunn. Utgifter som ikke er en direkte følge av arbeidet med privat innsendt forslag til reguleringsplan, søknad om byggetillatelse el. kan ikke kreves dekket gjennom gebyrene. Pbl § 109 gir svært få føringer for utformingen av gebyrregulativer. Det kan variere sterkt hvor arbeidskrevende byggesaker er for kommunen, og det kan være utfordrende å komme frem til et gebyrregulativ som gir et «riktig» resultat i den enkelte byggesak.

Nedenfor gjennomgås enkelte punkter kommunene bør være oppmerksomme på.

Gjennomsnittsbetraktninger

Utgangspunktet for fastsetting av selvkost er at kommunen kan kreve dekket utgiftene for behandling av den konkrete byggesaken. I dette ligger imidlertid ikke at gebyret må beregnes nøyaktig i hver enkelt sak.

Kommunen kan i regulativet legge til grunn gjennomsnittsbetraktninger. Det kunne ellers bli tidkrevende og dyrt å finregne utgiftene til behandling av hver enkelt sak. F.eks. brukes typebestemte gebyrer for behandling av saker, som like gebyrer for henholdsvis eneboliger, garasjer, meldepliktige tilbygg på bolighus og lignende. Alternativt kan gebyrregulativet angi tiltakenes forskjellige elementer – grunnarbeider, hovedbygg, tilbygg osv. I og med at gebyrene skal svare til selvkost i den enkelte sak, må kommunen påse at gebyrene for enkle og ukompliserte saker ikke blir for høye.

Antall boenheter

En annen måte er å differensiere gebyrsatsene etter antall boenheter. En fare med dette er imidlertid at det neppe er like arbeidskrevende for kommunen å behandle en hybel som en stor enebolig. For at kommunen skal kunne anvende en slik måte å fastsette gebyrsatsene på må det kunne dokumenteres at utgiftene til saksbehandlingen avhenger av antall boenheter, uavhengig av størrelsen på tiltaket. En annen situasjon der en slik gebyrfastsetting kan medføre problemer, er der et større byggetiltak gjelder like eller lignende boenheter. Det at byggetiltaket består av flere boenheter gjør nok kommunens behandling mer komplisert - og dermed også dyrere - enn dersom det bare er en enhet. Men det kan vanskelig forsvares å multiplisere et grunngebyr med antall boenheter der boenhetene har klare likhetstrekk, og kommunenes behandling av hver enkelt boenhet i de aller fleste tilfeller er mye enklere.

Inndeling etter kommunens oppgaver

Gebyrer kan også fastsettes for de forskjellige oppgavene en sak innebærer for kommunen. Dette kan gjøres ved angivelse av elementene i saksbehandlingen – som forhåndskonferanse, ett- eller tottrinnsbehandling, dispensasjon, kopierings- og utsendelsesutgifter m.v. Ved bruk av denne metoden er det imidlertid viktig at det samlede gebyret ikke overstiger selvkost. Hvis kommunen i sitt regulativ har lagt seg over gjennomsnittet av kommunens kostnader, vil den samlede summen fort kunne bli høyere enn selvkost for byggesaken.

Departementene påpeker for øvrig at det kan være uheldig å kreve gebyrer for forhåndskonferanser. Forhåndskonferansene kan være ressursbesparende for både tiltakshaver og kommunen, siden de gir en god mulighet for å få avklart elementer i saken som senere kan medføre problemer. Det vil være uheldig hvis gebyrer hindrer tiltakshavere fra å bruke denne muligheten.

Differensiering etter sakstyper

Bruken av differensierte gebyrer for forskjellige typer saker eller tjenester kan også medføre problemer. Kommunene kan i utgangspunktet selv velge om de vil ta gebyr for en bestemt type tjenester og de kan velge dekningsgrad (innenfor selvkostprinsippet).

Dersom de velger å ta gebyr for en type tjenester, men ikke andre, må en eventuell forskjellsbehandling imidlertid være saklig begrunnet. Et eksempel kan være at det kreves gebyr ved dispensasjon i saker om hyttebygging, men ikke i tilsvarende saker for boliger. Adgangen til å ta gebyr etter pbl § 109 er begrunnet med at kommunen skal få dekket sine utgifter ved byggesaksbehandlingen, bestemmelsen er f.eks. ikke tenkt som et boligpolitisk virkemiddel. Departementene mener derfor at når man først velger å ta gebyr for en type tjenester må det være samme størrelse på gebyret for like saker. Et differensiert gebyrsystem må være saklig begrunnet.

Straff

Det påpekes for øvrig at pbl § 109 ikke gir hjemmel for å ilegge straff. Kommunal- og regionaldepartementet uttalte blant annet i 2001: «Departementet er av den mening at dersom et slikt tilleggsgebyr gir uttrykk for det påviste ekstraarbeid kommunen påføres, må gebyret anses som å ha hjemmel i pbl § 109. En forutsetning er at gebyret ligger innenfor selvkostprinsippet. Vi forutsetter at tilleggsgebyret er tatt inn som en del av gebyrregulativet. Merarbeidet må ligge innenfor det som er pålagt etter denne lov. Dette må det tas hensyn til ved beregning av gebyrenes størrelse. Gebyret må være et vederlagskrav for arbeid som ville vært unngått dersom søknads- eller meldekrav hjemlet i plan- og bygningsloven hadde vært fulgt. Dersom motivet for ileggelsen av tilleggsgebyret er å straffe den som har igangsatt eller utført ulovlige tiltak, vil dette ligge på siden av loven. Det er ikke hjemmel i pbl § 109 for å pålegge noen form for straff, og dersom betegnelsen straffegebyr benyttes er dette klart uheldig.»

Gebyr for sakkyndig bistand

Når det gjelder bruk av sakkyndig bistand, må § 109 forstås slik at den uttømmende regulerer i hvilke tilfeller utgiftene i sin helhet kan belastes tiltakshaver. Dette gjelder kun der kommunen bruker sakkyndige ved inspeksjon av tiltak, jf. § 97 nr. 2. Ved bruk av sakkyndig bistand i andre tilfeller blir det et spørsmål om i hvilken grad utgiftene kan dekkes gjennom gebyrer. Kommuner bruker f.eks. tidvis private advokatkontorer ved behandling av særskilte saker. Når det gjelder beregning av slike gebyrer uttalte Kommunal- og regionaldepartementet i 2001:

«I de tilfelle der kommunen selv ikke har ansatt advokat eller jurister, bør slik kompetanse innhentes der dette er nødvendig. En viss del av slike utgifter kan ut fra ovenstående dekkes over gebyrregulativet, som merutgifter knyttet til oppfølging av ulovligheter. Det må i tilfelle foretas en beregning av hva det vil koste hvis kommunen selv utfører disse oppgavene. Det antas imidlertid at kommunen ikke kan sette ut hele saksbehandlingen til et advokatfirma og inkludere alle utgifter til dette i beregningsgrunnlaget for gebyret. En slik praksis måtte hatt klar hjemmel i gebyrbestemmelsen og ville dessuten antagelig være i strid med selvkostprinsippets krav om kostnadseffektivitet.»

Lokal forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering

Hjemmel: Plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikkelloven § 32, jf. også matrikkelforskriften, og eierseksjonsloven § 15.

Vedtak: Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) 18.06.2019

Ikrafttredelse: Kristiansand kommune 1. Januar 2020

1. Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

1.1.1 § 1-1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr. Gebyret ilegges tiltakshaver. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr og forsinkelsesrenter.

Det beregnes ikke merverdiavgift på gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven eller eierseksjonsloven.

1.1.2 § 1-2. Fakturerings- og betalingstidspunkt

Gebyr etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonering beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunktet fullstendig søknad er mottatt av kommunen. Med mindre annet er spesifisert, faktureres saken når vedtak fattes eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken. Kommunen kan kreve inn gebyr på forhånd.

1.1.3 § 1-3. Gebyrene i regulativet

Gebyrene reflekterer kommunens arbeid med de enkelte sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Gebyrregulativet vedtas årlig av bystyret.

1.1.4 § 1-4. Tilbaketrekking av søknad

Dersom søknad trekkes tilbake, skal søker betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i behandlingen av søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

1.1.5 § 1-5. Avslag

Saksbehandlingen anses som avsluttet dersom det ikke er sendt klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Avslagsgebyr godskrives ikke ved innsending av ny revidert søknad.

1.1.6 § 1-6. Klage

Det er ikke anledning til å klage på gebyrer som er vedtatt av bystyret, med unntak av de tilfeller hvor kommunen etter eget skjønn har tatt i bruk § 1-7 om åpenbart urimelig gebyr. Kommunens vedtak om reduksjon av gebyr kan påklages til Fylkesmannen i Agder etter reglene i forvaltningsloven.

1.1.7 § 1-7. Urimelig gebyr

Kommunen kan i helt særlige tilfeller redusere gebyret, hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen antas å ha med saken. Særlige tilfeller vil ikke gjelde enkeltpriser i regulativet, som eksempelvis større garasjer, men større gebyrer som er utregnet ved hjelp av en eller flere komponenter som pris per m² eller per boenhet.

1.1.8 § 1-8. Definisjoner og forklaringer

I denne forskriften menes med:

- a. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, og har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- b. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- c. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
- d. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
- e. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
- f. Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til eierseksjonsloven regnes som selvstendig eiendom.
- g. Fritidsbolig: Bygg som er registrert som fritidsbolig i matrikkelen. Bygningstype 161 – 163 etter NS-3457.
- h. Kombinasjonseiendom: Eiendom med en eller flere boenheter, samt en eller flere bruksenheter som ikke er bolig. Eiendom med en eller flere boenheter samt en eller flere bygninger for fiskeri eller landbruk klassifiseres som kombinasjonseiendom.
- i. Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Dersom bruket ikke har feste- og/eller seksjonsnummer har disse verdien null (0). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
- j. Næringseiendom: Eiendom som ikke er bolig- eller kombinasjonseiendom. Bygg for offentlige formål klassifiseres som næringseiendom.
- k. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)

- l. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- m. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2, 20-3, 20-4.
- n. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)
- o. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.

2. Kapittel 2 – Reguleringsplan

2.1.1 § 2-1. Generelt

Forskrift med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33-1.

Forskriften gjelder saker som omfattes av pbl. kap 12.

Gebyret er delt i gebyr for oppstartsmøte, behandlingsgebyr og arealgebyr.

2.1.2 § 2-2. Faktureringstidspunkt

Planforslaget legges ikke ut til offentlig ettersyn før gebyret er betalt. Kommunen kan avslutte saker hvor det er mer enn 1 år siden siste kontakt mellom kommunen og regulant.

Oppstartsmøter faktureres når regulant anmoder om oppstartsmøte. Gebyr for avklaring av reguleringssspørsmål eller pbl. 12-8 faktureres når regulant anmoder om en slik sak.

2.1.3 § 2-3. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet kan det tas gebyr etter medgått tid.

Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten.

Private reguleringsplaner		
Varenr.	Timepris	Gebyr
Vnr. Y	For tjenester som skal faktureres etter medgått tid	timepris
	Oppstart, jf. pbl § 12-8	
Vnr. Y	Oppstartsmøte	fastpris
Vnr. Y	Planinitiativ der politisk utvalg tar stilling til reguleringssspørsmål, jf. pbl § 12-8 første og annet ledd.	fastpris
	Behandlingsgebyr for behandling av planforslag, jf. pbl §§ 12-10, 12-11	
Vnr. Y	Behandling av forslag til detaljreguleringsplan	fastpris
Vnr. Y	Behandling av forslag til detaljreguleringsplan med planprogram og konsekvensutredning	fastpris
	Variabelt arealgebyr for behandling av planforslag	
Vnr. Y	Pr kvadratmeter beregnet etter bruksareal (jf. NS 3940) som planforslaget hjemler	arealsats
	Utfylling eller endring av planforslag, jf. pbl § 12-14 andre ledd	
Vnr. Y	Mindre reguleringsendringer, pbl § 12-14 annet ledd	fastpris
Vnr. Y	Vesentlige endringer som er å betrakte som ny sak etter §12-14 første ledd, gebyrlegges som om det er en ny sak	fastpris
	Trekk av søknad	
	Ved trekk av planforslag eller manglende oppfølging fra regulant skal regulanten betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.	
Vnr. Y	For saker som trekkes etter varsel om oppstart, men før innsendt planforslag er mottatt	X %
Vnr. Y	For saker som avsluttes etter innsendt planforslag, men før førstegangsvedtak	Y %

3. Kapittel 3 – Bygge- og delesaksbehandling

3.1.1 § 3-1. Generelt

Forskrift med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33-1.

Gebyrregulativet tar utgangspunkt i to hovedtyper av bygg, nemlig rene boligbygg og alle andre bygg. Regulativet gjenspeiler det faktiske saksbehandlingsarbeidet de forskjellige sakstypene medfører. For boligbygg er ofte kompleksiteten et resultat av antall boenheter, og dette gjenspeiles i regulativet. For andre bygg er det mer den generelle størrelsen som er avgjørende for saksbehandling. I tillegg kommer gebyr for godkjenning av ansvarlige, gebyr for behandling av eventuelle dispensasjoner, samt gebyr for kart i henhold til gjeldende regulativ.

3.1.2 § 3-2. Gebyrberegning

Samlet gebyr skal dekke saksbehandling, godkjenning av ansvarlige, dokumentkontroll samt kommunens veiledning- og tilsynsvirksomhet.

Alle gebyrer utstedes til tiltakshaver. Det tas gebyr pr. bygning/ byggesak.

Det tas ikke gebyr for nødvendige tekniske hjelpemidler som rampe, trappeheis o.l.

For kombinasjonseiendom beregnes gebyret etter de enkelte delene.

3.1.3 § 3-3. Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. Bystyret har vedtatt at inntil 20% av byggesaksgebyrene går til å dekke kostnadene med kommunens tilsynsvirksomhet.

3.1.4 § 3-4. Ulovlig byggearbeid

For uaktsomme eller forsettlig overtredelser av plan- og bygningsloven som omfattes av pbl § 32-8, kan kommunen ilegge overtredelsesgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser i byggesaksforskrifta § 16-1. Det vises til plan- og bygningslovens § 32-8 og til kapittel 16 i forskrift om byggesak m/veiledning, om utmåling av overtredelsesgebyr.

Det vises til plan- og bygningslovens § 32-5 om tvangsmulkt ved ulovligheter.

3.1.5 § 3-5. Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt i regulativet, men som krever behandling etter pbl, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn. Følgende timesats gjelder for byggesak og søknader etter pbl kapittel 18.

3.1.1 § 3-6. Refusjoner vedr. søknader som trekkes eller returneres

For søknader som trekkes før behandling betales et gebyr på kr 2 000,-.

Når en sak trekkes etter at igangsettingstillatelse er gitt ved bortfall av tillatelse i hht pbl § 21-9 første ledd, refunderes ikke noe gebyr. Gebyr for godkjenning av foretak/ ansvarsretter/ dispensasjoner refunderes ikke.

For søknader som returneres ubehandlet som følge av manglende dokumentasjon, beregnes et gebyr på kr. 2.000.

3.1.2 § 3-7 Søknader som vurderes etter pbl. § 20-5 g

Dette er søknader som etter en vurdering av saksbehandler kommer inn under pbl § 20-5 generelt og punkt f: andre mindre tiltak som kommunen finner grunn til å frita fra søknadsplikten. I tillegg gjelder det saker som avsluttes uten realitetsvedtak.

Forhåndskonferanse - PBL § 21-1		
Varenr.	Forhåndskonferanse	Gebyr
Vnr. Y	§ 21-1 Forhåndskonferanse (gebyret trekkes fra endelig byggesaksgebyr)	fastpris

Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver - PBL § 20-4		
Varenr.	Mindre tiltak	Gebyr
Vnr. Y	§ 20-4 a. Mindre tiltak på bebygd eiendom, (SAK10 § 3-1 a.) tilbygg 0 - 50 m2	fastpris
Vnr. Y	§ 20-4 a. Mindre tiltak på bebygd eiendom, (SAK10 § 3-1 b.) frittliggende 0 - 30 m2	fastpris
Vnr. Y	§ 20-4 a. Mindre tiltak på bebygd eiendom, (SAK10 § 3-1 b.) frittliggende 31 - 70 m2	fastpris
Vnr. Y	§ 20-4 b. Alminnelige driftsbygninger i landbruket (SAK10 § 3-2)	fastpris
Vnr. Y	§ 20-4 c. Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg - max 2 år	fastpris

Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3.		
Varenr.	Boligbygg (inkl. fritidshus) maks gebyr kr. X,-	Gebyr
Vnr. Y	For bygg med én boenhet	fastpris
Vnr. Y	Tillegg pr. boenhet	fastpris

Vnr. Y	Til- og påbygg/ ombygging nye boenheter per enhet	fastpris
Vnr. Y	Til- og påbygg/ ombygging annet	fastpris
Alle andre tiltak på boligeiendom/fritidseiendom		
Vnr. Y	Større garasjer etc.	fastpris
Vnr. Y	Murer/levegger/brygger/basseng etc.	fastpris
Vnr. Y	Rehabilitering av pipe	fastpris
Alle andre bygg, til- og påbygg, min.gebyr kr X,-, maks. gebyr kr Y,-		
Vnr. Y	For de første 0 - 100 m2 per m2 BRA	fastpris
Vnr. Y	For de neste m2 per m2 BRA	fastpris
Vnr. Y	50% reduksjon for parkeringskjeller, drivhus, stativhaller o.l. Bygningstype: 231-249;421-439	fastpris
Vnr. Y	50% reduksjon for ombygging	fastpris
Ramme og IG		
Vnr. Y	Fra andre igangsettingstillatelse (IG)	fastpris
Vnr. Y	%-tillegg for rammetillatelse	%-tillegg

Diverse tiltak

Varenr.	Diverse tiltak	Gebyr
Vnr. Y	Bygn. tekn. Installasjoner og VA-anlegg, (pbl. § 20-1 a og f)	fastpris
Vnr. Y	Vesentlige terrengingrep, støttemurer, støyskjerm etc. (pbl. § 20-1 k)	fastpris
Vnr. Y	Trafikk-/samf.anlegg (veg, parkeringsplass, kaianlegg etc.) (pbl. § 20-1 l)	fastpris
Vnr. Y	Skilt / reklame	fastpris

Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19

Varenr.	Dispensasjonssøknader / fravik fra teknisk forskrift	Gebyr
Vnr. Y	Dispensasjon for fortetting / ny tomt i regulert område + ny bolig / fritidsbolig i 100-meters beltet	fastpris
Vnr. Y	Dispensasjon for plan / plankrav / byggeforbud etter § 1-8	fastpris
Vnr. Y	Dispensasjon fra andre forhold, lov, forskrift, avstandskrav, etc.	fastpris
Vnr. Y	Dispensasjon fra planer som mangler eller med uklar grad av utnyttning - for mindre tiltak i boligområder	fastpris
Vnr. Y	Fravik fra teknisk forskrift	fastpris

Søknad om endring av tillatelse

Varenr.	Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad	Gebyr
Vnr. Y	Bolig / fritidsbygg / deling	fastpris
Vnr. Y	Andre bygg	fastpris

Bruksendring, pbl. § 20-1 d.

Varenr.	Gebyr for ombygging kommer i tillegg	Gebyr
Vnr. Y	Bruksendringer av mindre del av bolig	fastpris
Vnr. Y	Bruksendring, større bygg/ næringsbygg	fastpris

Riving, pbl. § 20-1 e

Varenr.	Riving. Gebyr per bygning. Riving av mindre bygg beregnes etter pbl §20-4	Gebyr
Vnr. Y	Alle bygg	fastpris

Ansvarsretter og ferdigattest

Varenr.	Søknad om ansvar	Gebyr
Vnr. Y	Selvbygger	fastpris
Vnr. Y	Lokal godkjenning	fastpris
Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest		
Vnr. Y	Midlertidig brukstillatelse	fastpris
Vnr. Y	Utstedelse av ferdigattest 6 år etter igangsetting eller 2 år etter midlertidig brukstillatelse	fastpris

Delingssaker - pbl. § 20-1 m.

Varenr.	Gebyr for evt. dispensasjon kommer i tillegg.	Gebyr
Vnr. Y	Fradeling av tomt/tilleggsareal.	fastpris
	<i>Delingssaker utover en parsell faktureres med 50% per enhet.</i>	

Gebyr for behandling av refusjonssaker fastsettes etter en prosentsats på 2,5 som beregnes av godkjent regnskap i henhold til pbl. § 18-9. Minstegebyr er kr 50 000,-.

4. Kapittel 4 – Oppmålingsforretning

4.1.1 § 4-1. Generelt

Forskrift med hjemmel i matrikkelloven § 32.

Alle oppmålingsforretninger etter matrikkelloven skal betale gebyr.

Sammenslåing av matrikkelenheter er gratis, men det påløper gebyr for matrikkelbrev.

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyrkravet.

4.1.2 § 4-2. Vintertid

Den generelle behandlingsfristen på 16 uker for saker etter matrikkelloven, skal ikke løpe i månedene desember, januar og februar. Jfr. Matrikkelforskriftens § 18, 3. ledd.

4.1.3 § 4-3. Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt eller passer inn i regulativet, men som krever behandling etter matrikkelloven, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn.

For kompliserte og tidkrevende saker der arbeidet til kommunen vil klart overstige hva som dekkes inn gjennom de enkelte gebyrene kan kommunen på forhånd velge at det skal faktureres etter medgått tid.

Timepris gjelder også for registrering av privat grenseavtaler og registrering av eksisterende jordsameie.

4.1.4 § 4-4. Kartavgift

Salg av kartdata gjøres i henhold til inngått samarbeidsavtale. De til enhver tid gjeldende veiledninger fra GEOVEKST-forum følges ved prissettingen. Prisen avhenger av datainnhold, arealstørrelse og antall bygg. Egen priskalkulator. Disse gebyrene er merverdiavgiftspliktig.

4.1.5 § 4-5. Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises, eller saken ikke kan matrikkelføres på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter bestemmelsene i gebyrregulativet vedrørende etablering av matrikkelenhet.

Generelt		
Varenr.	Timepris etter matrikkelloven	Gebyr
Vnr. Y	For tjenester som skal faktureres etter medgått tid, se § 4-3.	timepris
	Utstedelse av matrikkelbrev	
Vnr. Y	Matrikkelbrev inntil 10 sider	fastpris
Vnr. Y	Matrikkelbrev over 10 sider	fastpris
	Situasjonskart (Plan- og bygningsloven)	
Vnr. Y	Forenklet situasjonskart	fastpris
	<i>Slike er påkrevd for utarbeidelse av situasjonsplan ifm søknader etter plan- og bygningsloven, samt for seksjoneringssøknader. (Gebyret kreves normalt inn sammen med behandlingsgebyr.)</i>	
	Kopier og utskrifter av tinglyste eller matrikkelregistrerte dokumenter. Gebyrene er merverdiavgiftspliktig.	
Vnr. Y	Kopi av målebrev	fastpris
Vnr. Y	Målebrev i PDF-format	fastpris
Vnr. Y	Seksjoneringstegninger (etter 1.1.1998) - inntil 10 sider:	fastpris
Vnr. Y	Seksjoneringstegninger - over 10 sider:	fastpris
Vnr. Y	Tinglysningsutgifter	fastpris

Etablering av matrikkelenhet		
Varenr.	Etablering av grunneiendom og festegrund	Gebyr

Vnr. Y	Areal fra 0 - 100 m2	fastpris
Vnr. Y	Areal fra 101 - 1000 m2	fastpris
Vnr. Y	Areal fra 1001 - økning per påbegynt daa	fastpris
	<i>Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90 % av satsene for den 4. t.o.m. den 9. tomten, og 70 % av satsene f.o.m. den 10. tomten.</i>	
Vnr. Y	<i>Ved fradeling av eiendom som består av flere teiger, eller tilleggsareal til ny parsell, betales et tillegg pr. teig utover den første.</i>	fastpris
Vnr. Y	<i>Ved grensejustering samtidig med fradeling av ny parsell betales et tillegg pr. grensejustering.</i>	fastpris
	Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	
Vnr. Y	Areal fra 0 - 1000 m2	fastpris
Vnr. Y	Areal fra 1001 - økning per påbegynt daa	fastpris
	<i>Hvis forretningen gjennomføres uten grensemerking gis det 50 % reduksjon av laveste sats. (Jfr. Matr.l. § 34 og forskriftens § 40)</i>	
	Oppmåling av uteareal på eierseksjon	
Vnr. Y	Gebyr for tilleggsareal per eierseksjon	fastpris
Vnr. Y	For tilleggsareal større enn 1 daa øker gebyret per påbegynt daa	fastpris
	Etablering av anleggseiendom	
Vnr. Y	Areal fra 0 - 2500 m2	fastpris
Vnr. Y	Areal fra 2501 m2 - økning per påbegynt daa	fastpris
	<i>Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.</i>	

Grensejustering, samt gebyr for tilleggsareal til matrikkelenhet (sammenføyes)

Varenr.	Grunneiendom, fest grunn og jordsameie	Gebyr
Vnr. Y	Grunnpris	fastpris
Vnr. Y	Tillegg per m2	arealpris
	<i>Ved grensejustering er reglen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20 prosent av enhetens areal før justering.</i>	
	Anleggseiendom	
Vnr. Y	Grunnpris	fastpris
Vnr. Y	Tillegg per m2	arealpris
	<i>For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggs-eiendommens volum, men den maksimale grensen er 1000 m³. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.</i>	
	Tilleggsareal til grunneiendom og fest grunn	
Vnr. Y	Grunnpris	fastpris
Vnr. Y	Tillegg pr. m2 – opptil 500 m2	arealpris
Vnr. Y	Deretter økning pr. påbegynt 500 m2	fastpris
	Tilleggsareal til anleggseiendom	
Vnr. Y	Areal fra 0 - 250 m2	fastpris
Vnr. Y	Tillegg pr. m2 – opptil 500 m2	arealpris
Vnr. Y	Deretter økning pr. påbegynt 500 m2. Beregnes ut fra tilleggsvolumets grunnflate.	fastpris

Arealoverføring

Varenr.	Grunneiendom, fest grunn og jordsameie	Gebyr
Vnr. Y	Grunnpris inntil 1.000 m2	fastpris
Vnr. Y	Tillegg per m2	fastpris
	<i>For areal over 1.000 m2 settes gebyret tilsvarende satsene etter etablering av matrikkelenhet med et påslag på 30 %.</i>	
	<i>Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.</i>	
	Anleggseiendom	
Vnr. Y	Grunnpris inntil 500 m2	fastpris
Vnr. Y	Tillegg per m2	fastpris
	<i>For areal over 500 m2 settes gebyret tilsvarende satsene etter etablering av matrikkelenhet med et påslag på 30 %. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.</i>	
	<i>For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet om vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.</i>	

Klarlegging av eksisterende grense		
Varenr.	Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning eller kartforretning	Gebyr
Vnr. Y	For inntil 2 punkt	fastpris
Vnr. Y	For overskytende grensepunkt	fastpris
	<i>Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn gebyrene etter etablering av matrikkelenhet.</i>	
Varenr.	Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt, eller ved klarlegging av rettigheter	Gebyr
Vnr. Y	For inntil 2 punkt	fastpris
Vnr. Y	For overskytende grensepunkt	fastpris
	<i>Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn gebyrene etter etablering av matrikkelenhet.</i>	

5. Kapittel 5 – Eierseksjonering

5.1.1 § 5-1. Generelt

Alle søknadsplichtige tiltak etter eierseksjonsloven § 15 skal betale gebyr etter matrisen under.

Gebyr etter eierseksjonsloven § 15		
Varenr.	Eierseksjonering	Gebyr
Vnr. Y	Sak uten befaring, opptil 3 seksjoner	fastpris
Vnr. Y	Sak uten befaring, opptil 4-8 seksjoner	fastpris
Vnr. Y	Fra 9 seksjoner	fastpris
Vnr. Y	Oppheve seksjoner	fastpris
Vnr. Y	Befaring	fastpris
	<i>For oppmåling av uteareal til eierseksjon gjelder regulativets pkt vedrørende oppmåling av uteareal på eierseksjoner</i>	

Sak 71/19: Høring - Forskrift om tømning av slamanlegg, forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket og forskrift om vann- og avløpsgebyr

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 67/19, Høring - Forskrift om tømning av slamanlegg, forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket og forskrift om vann- og avløpsgebyr

Forslag til forskrift om gebyrer for saksbehandling kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket

Forslag til forskrift om tømning av slamanlegg

Forslag til forskrift om vann og avløpsgebyr

Følg brev til høring VA-forskrift

Dato 5. juni 2019
Saksnr.: 201909139-1
Saksbehandler Torleif Jacobsen

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
18.06.2019

Høring - Forskrift om tømning av slamanlegg, forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket og forskrift om vann- og avløpsgebyr

Sammendrag

Gjeldende fra 1. januar 2020 er det behov for følgende nye forskrifter:

- Forskrift om tømning av slamanlegg
- Forskrift om gebyr for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket
- Forskrift om vann- og avløpsgebyr

Forslag til nye forskrifter er utarbeidet av de tekniske enheter i Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner, i samarbeid med EnviDan Momentum AS.

Målsetningen med arbeidet har vært å lage forskrifter som er rettferdig, tydelig og fleksibel. Rettferdig: Gebyrene skal gjenspeile de ulike brukergruppernes kostnadsnivå på best mulig måte. Tydelig: Forskriftene skal være lett å lese og håndheve med klart og forståelig språk uten uklare, eller vanskelige formuleringer. Flexibel: Forskriftene henviser til årlige kommunestyrevedtak for gebyrenes størrelse.

Forskriftene legges ut på høring med høringsfrist 30. september 2019. Deretter skal forskriftene til politisk behandling.

Forslag til vedtak

Fellesnemnda legger forslag til følgende nye lokale forskrifter ut på høring:

- Forskrift om tømning av slamanlegg
- Forskrift om gebyr for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket
- Forskrift om vann- og avløpsgebyr

Camilla Dunsæd
Programleder

Ragnar Evensen
Prosjekteier

Vedlegg:

Forslag til forskrift om tømning av slamanlegg
Forslag til forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket
Forslag til forskrift om vann- og avløpsgebyr
Følgebrev til høring VA-forskrift

Bakgrunn for saken

Forslag til ny vann og avløpsforskrift

Det er utarbeidet et utkast til følgebrev til høring for VA-forskriften. Følgebrevet er vedlagt saksfremlegget. I følgebrevet skisseres bakgrunnen, oppbyggingen, hovedtrekkene og spesielle forhold i forslaget til ny forskrift for vann og avløp.

Noe av det vesentlige i forslaget til ny forskrift om vann- og avløpsgebyr er innføring av obligatorisk vannmåler i nye bygg. Dette er i dag gjeldende i Søgne og Songdalen, men blir nytt for Kristiansand.

Gebyransatsen fastsettes årlig av kommunestyret og vil fremkomme av gebyrregulativet.

Forslag til ny forskrift for tømning av slamanlegg

Det som er vesentlig å få med seg med ny forskrift for tømning av slamanlegg er at det blir obligatorisk å benytte den kommunale slamtømmeordningen. Dette er nytt for Kristiansand, men har vært gjeldende regime i Søgne og Songdalen. Hovedpoenget med å innføre tvungen kommunal slamtømmeordning er hensynet til kravet om at kommunen skal føre tilsyn med at anleggene fungerer, har plikt til å tømme-, og skal ha oversikt over alle slamanlegg. Tilsynsplikten er hjemlet i Forurensningslovens § 48. Forurensningsforskriften § 12-2 sier at kommunen er myndighet og fører tilsyn med egne vedtak.

I tillegg er det viktig å merke seg at både abonnent og kommune har plikter, samt at det innføres en minimumsfrekvens for tømning.

Gebyransattene fastsettes årlig av kommunestyret.

Forslag til ny forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket.

Forskriften omfatter gebyr for saksbehandling og kontroll/tilsyn med

- Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid, jf. forurensningsforskriften kap. 2
- Utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende, jf. forurensningsforskriften kap. 12
- Utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser, jf. forurensningsforskriften kap. 13
- Utslipp/påslipp av oljeholdig vann, jf. forurensningsforskriften kap. 15
- Påslipp av fettholdig vann og øvrig industripåslipp, jf. forurensningsforskriften kap. 15A

Dersom kommunen mistenker at grunnen kan være forurenset er det et krav å avklare dette hvis det skal graves. Kommunen bruker egne kartgrunnlag i byggesaksbehandling for å definere disse områdene. Et gebyr for saksbehandling av tiltaksplan om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid er aktuelt dersom grunnen er forurenset. Dette gebyret er nytt for Søgne kommune.

Alle bolighus hytter og lignende som har innlagt vann, og ikke er tilknyttet offentlig avløpsnett, skal ha en tillatelse til å forurense/slippe ut avløpsvann etter kapittel 12 eller 13 i forurensningsforskriften. (Unntaket er anlegg som er eldre enn 1972. Det som er føringen for anlegg eldre enn 1972 er at de ikke har lov til å forurense etter Forurensningslovens paragraf 7. Tilsynsgebyr etter kapittel 12 og 13 (§4.3 i ny gebyrforskrift) er et relativt nytt gebyr (2017). Alle som har et privat renseanlegg definert i kapittel 12 og 13 skal betale en årlig avgift. Alle som skal betale gebyret blir tilskrevet for det sendes ut gebyrkrav.

Utslipp/påslipp av oljeholdig vann, fettholdig vann og øvrige industripåslipp etter kapittel 15 og 15A gjelder for virksomheter som driver spesiell aktivitet og har en oljeavskiller eller fettavskiller. Gebyr etter kapittel 15 og 15A er nytt for Kristiansand og Søgne.

Gebyrsatsene fastsettes årlig av kommunestyret.

Sak 72/19: NAV-tjenester i innbyggertorg i nye Kristiansand

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 68/19, NAV-tjenester i innbyggertorg i nye Kristiansand

Rapport Servicepunkter for Nav kontoret 310119

Dato 6. juni 2019
 Saksnr.: 201813783-16
 Saksbehandler Heidy Døsvik

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
 18.06.2019

NAV-tjenester i innbyggertorg i nye Kristiansand

Sammendrag

Dette er en oppfølgingssak til sak 11/19 «Innbyggertorg» i Fellesnemnda den 05.03.19 hvor det ble vedtatt at 1. «Det gjøres en vurdering av dagens avgrensede åpningstider for NAV-kontorene i Søgne og Songdalen» og 2. «Det fremmes en egen sak på innhold/servicetilbud av de desentraliserte NAV-kontorene i Søgne og Songdalen». Denne saken følger opp begge punktene fra Fellesnemndas vedtak.

NAV har som mål at tjenestene som skal leveres i innbyggertorgene skal være på lik linje med tjenestene som leveres i dagens eksisterende mottak på NAV kontorene i Søgne og Songdalen.

NAV vil bemanne innbyggertorgene med 4 årsverk pr. torg. Disse knyttes organisatorisk opp til ulike avdelinger ved Nye NAV Kristiansand slik at NAV teamene på Nodeland og Tangvall får en bred kompetanse som dekker alle fagområder. Det vil ikke være NAV tjenester på innbyggertorget i Kvadraturen. Alle NAV tjenestene i Kvadraturen leveres fra NAV kontoret i Gyldengården.

Åpningstiden i innbyggertorgene vil være fra kl. 0800-1530 mandag til fredag. NAVs mottak og veiledningstjenester på innbyggertorgene på Tangvall og Nodeland vil være en utvidelse av dagens tilbud sammenlignet med dagens åpningstid for drop-in. Dette i tillegg til planlagte brukermøter og oppfølging. NAV tilbyr planlagte brukermøter (timeavtaler) i hele åpningstiden 0800-1530. Da får brukeren møte en veileder som har satt seg inn i saken, og dette bidrar til bedre brukermøter og større brukertilfredshet.

Lokalene til NAV i innbyggertorg skal utformes i tråd med gjeldende sikkerhetsnormer for stat og kommune. Utformingen skal særlig ta hensyn til taushetsplikt og sikkerhet

Det planlegges å evaluere NAV tjenester i innbyggertorg etter første driftsår. Da vil det foreligge et grunnlag, ut fra innbyggernes bruk av tjenesten, til å evaluere tjenesteporteføljen og dimensjonering.

Forslag til vedtak

[Saken tas til orientering.](#)

Camilla B. Dunsæd
 Programleder

Brede Skålerud
 Prosjekteier Helse- og Mestring

Vedlegg:

Rapport «Navs tjenester i kommunens innbyggertorg i Søgne og Songdalen»

Bakgrunn for saken

Dette er en oppfølgings sak til sak 11/19 «Innbyggertorg» i Fellesnemnda den 05.03.19 hvor det ble vedtatt at 1. «Det gjøres en vurdering av dagens avgrensede åpningstider for NAV-kontorene i Søgne og Songdalen» og 2. «Det fremmes en egen sak på innhold/servicetilbud av de desentraliserte NAV-kontorene i Søgne og Songdalen». Denne saken følger opp begge punktene fra Fellesnemndas vedtak.

Fellesnemnda har i «prinsipper for etablering av nye Kristiansand» lagt føringer om at det i hvert av dagens kommunesentra skal være et eget servicekontor der innbyggerne kan møte representanter for kommunen og der de kan få utført enkelte tjenester. Parallelt med prosjektet for etablering av innbyggertorg har det pågått prosesser vedr NAV og i ovennevnte sak 49/18 i fellesnemnda står følgende:

I tillegg blir det viktig å tilrettelegge for at kommunale tjenesters publikumsmottak skal være i og/eller samordnes med innbyggertorgene. Blant annet vil NAV-tjenester være tilgjengelig i servicepunkter på Tangvall og Nodeland, noe som betyr at NAV kommer til å legge utvalgte og nødvendige NAV-tjenester samlokalisert med innbyggertorgene.

En av arbeidsgruppene i delprosjekt 8.3 NAV har vurdert NAV tjenester i kommunens innbyggertorg i Kristiansand, Søgne og Songdalen fra 01.01.2020. Mandatet denne gruppen fikk var forankret i mandatet for etablering av Nye NAV Kristiansand. Nye NAV Kristiansand skal bestå av ett kontor (jfr. Nav-lovens § 14), men aktuelle NAV tjenester skal tilbys/lokaliseres i innbyggertorgene. Tjenestene som skal leveres på innbyggertorgene må koordineres og sees i sammenheng med andre kommunale tjenester. Gruppen har blant annet kommet med forslag om hvilke tjenester som kan legges til innbyggertorget, antall innbyggertorg det skal leveres NAV tjenester på, dimensjonering osv. Det er underveis gitt politiske føringer for arbeidet. Anbefalingen som gis er derfor ikke utelukkende fundert i faglige vurderinger, men har også basert seg på politiske forventninger. Ut fra disse forutsetningene har arbeidsgruppen levert en godt begrunnet rapport med anbefalinger som tar hensyn til både fag, metode og politiske føringer.

Ledelsen ved de tre NAV kontorene vurderer det slik at de beste tjenestene til den nye kommunens innbyggere leveres gjennom ett NAV kontor og ikke via innbyggertorg. Dette blir klart uttrykt også av brukerrepresentant, som fraråder NAV-tjenester i innbyggertorg. Statlig eier ser heller ikke nødvendigheten av å levere tjenester i innbyggertorg. Alle statlige tjenester kan effektivt leveres fra ett kontor, via timeavtale, telefon eller digitale løsninger. Dette vil frigjøre ressurser til oppfølging av brukere som står langt unna arbeid. Mobile løsninger gjør at brukermøter om nødvendig kan planlegges lokalt for dem som av helsemessige årsaker ikke kan møte til timeavtale i sentrum. På bakgrunn av dette er det ikke aktuelt for den statlige eieren å være med å dekke eventuelle utgifter ved innbyggertorgene på Tangvall og Nodeland. Nye Kristiansand vil likevel levere NAV tjenester ved innbyggertorgene på Tangvall og Nodeland.

NAV leverer pr. i dag, og skal fortsatt levere følgende tjenester fra 1.1.20:

- Mottak og avklaring av nye henvendelser
- Kartlegging av nye brukere
- Rekrutteringsbistand til arbeidsgivere
- Samarbeid internt i kommunen, og eksternt
- Samarbeid med næringslivet
- Tjenester etter NAV-loven

- Saksbehandling og veiledning etter Lov om sosiale tjenester i NAV
- Aktivitetsplikt
- Ungdomssatsing
- Kvalifiseringsprogrammet
- Økonomiforvaltning (privatøkonomi)
- Gjeldsrådgivning for brukere av NAVs tjenester
- Yrkesveiledning, språk- og arbeidspraksis for Integreringsmottaket
- Saksbehandling og veiledning etter statlig lovverk (Folketrygdloven m.m.)
- Arbeidsrettet oppfølging (i grupper og individuelt, inkl. Jobbhuset og Jobbskolen)
- Avklaring mot arbeid og ytelser
- Oppfølging av sykemeldte og arbeidsgivere
- Hjelp til registrering av søknader m.m.
- Digital oppfølging
- Arbeidsrettede- og avklaringstiltak
- Utrednings- og analysearbeid lokalt og regionalt
- Diverse prosjekter (inkl. høysatsingsprosjekter som «Nye Mønstre»)

Bemanning av disse tjenestene

NAV vil bemanne innbyggertorgene med 4 årsverk pr. torg. Disse knyttes organisatorisk opp til ulike avdelinger ved Nye NAV Kristiansand slik at NAV teamene på Nodeland og Tangvall får en bred kompetanse som dekker alle fagområder. Det legges opp til en delvis rullering av disse som vil ivareta behovet for likeverdige og gode tjenester ved innbyggertorgene. Det bør spesielt være fokus på at medarbeiderne i innbyggertorgene har breddekompetanse i forhold til tilbudene i NAV og i Nye Kristiansand kommune. Det vil sikre at brukerne kan vurderes for rett tilbud og NAV kan henvise til riktig kommunale enheter, og ikke minst frivillige instanser der det er aktuelt. Det er viktig å merke seg at alle som henvender seg til NAV vil kunne henvises til tilbud i hele storkommunen.

Detaljert beskrivelse av metodikk og gjennomføringsplan er under utarbeiding, og vil være klart høsten 2019.

Det vil ikke være NAV tjenester på innbyggertorget i Kvadraturen. Dette er begrunnet i kort distanse mellom NAV kontoret i Gyldengården og innbyggertorget i Kvadraturen, og krav til effektivitet. Å tilby brukerne to alternative oppmøtesteder i Kvadraturen vil med stor sannsynlighet være ineffektivt og skape forvirring blant publikum.

Åpningstiden i innbyggertorgene

Åpningstiden i innbyggertorgene vil være fra kl. 0800-1530 mandag til fredag. Dagens kontor i Søgne og Songdalen har en åpningstid for drop-in fra kl. 12-14, mens Kristiansand har åpent for drop-in fra kl. 10-14. I denne drop-in tiden har dagens Søgne ca 25 henvendelser. Disse henvendelsene gjelder generelle spørsmål eller forhold rundt sosialhjelp. Songdalen har ca 20 henvendelser i drop-in tiden. NAV tilbyr planlagte brukermøter (timeavtaler) i hele åpningstiden 0800-1530. Da får brukeren møte en veileder som har satt seg inn i saken, og dette bidrar til bedre brukermøter og større brukertilfredshet. Det bidrar også til en mer effektiv utnyttelse av ressursene enn ved drop-in-samtaler, da brukerne slipper å oppsøke NAV-kontoret flere ganger i samme sak.

Krav til lokalteter

For at NAV skal kunne tilby tjenester i innbyggertorg på minst like godt nivå som i tidligere mottak i Søgne og Songdalen stilles det krav til lokalteter. Det vil være behov for tre brukerstasjoner hvor det er tilgang på PC, skriver og kopimaskin. NAV har krav til utforming av lokaler med tanke på taushetsplikt, brukervennlighet og trygt arbeidsmiljø for medarbeiderne. Ved utforming av NAV sine arbeidsstasjoner i et framtidig innbyggertorg er det svært viktig å ta sikkerhet med i vurderingen.

NAV må ha egen arbeidsstasjon i innbyggertorget. Det må være tilgjengelig samtalerom/møterom, og samtalerom må utformes i henhold til gjeldende sikkerhetsnormer (for eksempel rømningsvei). I tillegg må NAV kunne bestille og benytte møterom i innbyggertorget på lik linje med andre kommunale tjenester. Innbyggertorget eksteriør må markeres med eget NAV skilt slik at det framkommer klart og tydelig at NAV-tjenester leveres der.

Evaluering

Det planlegges å evaluere NAV tjenester i innbyggertorg etter første driftsår. Da vil det foreligge et grunnlag, ut fra innbyggernes bruk av tjenesten, til å evaluere tjenesteporteføljen og dimensjonering

Sak 73/19: Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune

Vedlegg

Vedtak arbutv, 11062019, Sak 69/19, Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune

Dato 6. juni 2019
 Saksnr.: 201908927-2
 Saksbehandler Kjell Langenes

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

11.06.2019
 18.06.2019

Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune

Sammendrag

Saken redegjør for en vurdering av de formelle rammene rundt overgangen til ny kommune – Kristiansand fra 01.01.2020 – hvilke oppgaver og ansvar fellesnemnda, det nyvalgte bystyret og de utgående by/kommunestyrene skal ha i perioden fra valget høsten 2019 og fram til sammenslåingstidspunktet.

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen være fram til sammenslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. I rundskriv H-10/15 til inndelingsloven går det fram at fungeringsperioden for kommunestyrene i de opprinnelige kommunene blir forlenget i to måneder, og at det nyvalgte kommunestyret ikke kan gjøre vedtak som binder de eksisterende enhetene i deres siste driftsår. Tilsvarende må myndighet og ansvar for de sittende kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avvikle virksomheten i de eksisterende enhetene. I henhold til inndelingsloven vil ansvaret og fullmaktene til de gamle kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende enhetene. Ansvar og fullmakter til de eksisterende kommunestyrene er avgrenset, men det er likevel rom for skjønn og fortolkning hva som er nødvendig for å avvikle de eksisterende enhetene.

I saken listes opp saker som er eller skal behandles av fellesnemnda og nytt bystyre.

Programleder anbefaler at kommunestyrene høsten 2019 kun fremmer helt nødvendige saker - også for å unngå å belaste de avtroppende administrasjonene med nye oppgaver i denne perioden. Saker som gjelder investeringer må være innarbeidet i vedtatt handlings- og økonomiplan, og etter at det nyvalgte kommunestyret er konstituert skal det ikke tas opp nye saker i de gamle kommunestyrene som får økonomiske eller juridiske konsekvenser for den nye kommunen. Når det gjelder de sakene fellesnemnda forbereder og legger fram for det nyvalgte bystyret, vil programleder understreke at det nyvalgte bystyret ikke kan utsette eller gjøre endringer som medfører at den nye kommunen ikke har et gyldig vedtak fra og med sammenslåingstidspunktet den 01.01.2020. Det er svært viktig at den nye kommunen har alle vedtak og regelverk på plass som er nødvendige for å kunne utøve myndighet som ny kommune fra første dag.

Forslag til vedtak

Saken tas etterretning.

Camilla B. Dunsæd
Programleder

Kjell A. Kristiansen
Prosjekteier

Bakgrunn for saken

Saken redegjør for en vurdering av de formelle rammene rundt overgangen til ny kommune – Kristiansand fra 01.01.2020 – hvilke roller fellesnemnda, det nyvalgte kommunestyret og gjeldende kommunestyre/bystyre og underliggende utvalg skal ha i perioden fra valget høsten 2019 og fram til sammenslåingstidspunktet.

Dette anbefales i evalueringsrapporten om sammenslåing av Sandefjord, Stokke og Andebu kommuner, og er i tråd med anbefaling fra KMD: «Departementet tror det vil være hensiktsmessig at det foretas en nærmere avgrensning av ansvar og fullmakter i denne perioden, der det også gjøres en vurdering av ulike vedtak det kan være aktuelt for kommunen å fatte i denne perioden. En slik avgrensning må gjøres lokalt av sammenslåingskommunene. Sammenslåingskommunene bør derfor aktivt ta stilling til hvilke saker som bør behandles i hvilket kommunestyre de to siste månedene før sammenslåingstidspunktet. Dette for å unngå at det blir en periode hvor det ikke er klart hvilken beslutningskompetanse de respektive kommunestyrene faktisk har. (KMD- brev til Oppegård kommune 18.oktober 2018)

Hensikten med saken er å avklare oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune. Saken legges frem til orientering til fellesnemnda og kommunestyrene/bystyret og skal gi oversikt over hvilke saker fellesnemnda har ansvaret for, og hvilke saker fellesnemnda må ha forberedt til framleggelse for det nyvalgte kommunestyret etter kommunevalget høsten 2019. Saken søker også å belyse ansvarsfordelingen mellom dagens kommunestyre/bystyre og nytt kommunestyre.

Følgende dokumenter er lagt til grunn i vurderingen:

- [Prop. 96 S \(2016–2017\) Endringer i kommunestrukturen](#)
- [Forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune til Kristiansand kommune](#)
- [Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser \(inndelingslova\)](#)
- [Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\)](#)
- [Rundskriv til lov av 15.juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser \(inndelingslova\)](#)
- [Prinsipper for etablering av nye Kristiansand](#) (vedtatt i fellesnemnda 23.juni 2017)
- [Reglement for fellesnemnda](#) (vedtatt i fellesnemnda 29.august 2017)

Fakta

Fellesnemnda skal samordne og ta seg av forberedelsen av sammenslåingen, jf. inndelingsloven § 26. Her framkommer det blant annet at fellesnemnda skal ta seg av det forberedende arbeidet med økonomiplan og budsjett for det første driftsåret etter iverksettelsen av ny kommune, og i sin virkeperiode avgi uttalelse til departementet om årsbudsjett og økonomiplan i virkeperioden for de kommunene sammenslåingsprosessen omfatter. Ut over dette, skal arbeidsoppgaver og fullmakter for fellesnemnda fastsettes i reglement.

Fellesnemnda har fattet vedtak i følgende saker som har virkning ut over sammenslåingstidspunktet:

- Prinsipper for organisering av nye Kristiansand
- Overordnet administrativ organisering av nye Kristiansand
- Ansettelse av rådmann og direktører for nye Kristiansand
- Visjoner og mål for nye Kristiansand
- Symboler- ordførerkjede og kunstprosjekt i rådhuset for nye Kristiansand
- Politisk struktur og organisering i nye Kristiansand
- Hovedutvalgenes navn og ansvar
- Politisk representasjon i råd og utvalg
- Folkevalgte organ i nye Kristiansand
- Planstrategi for nye Kristiansand
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Kristiansand
- Klimatilpasningsstrategi for nye Kristiansand
- Planprogram for samfunnsdelen med arealstrategi
- Valg og honorarkomite for nye Kristiansand – møtetider, godtgjøringsordninger, politiske utvalg og politisk representasjon
- Ansettelsesreglement nye Kristiansand
- Nærdemokratiske ordninger og innbyggerinvolvering i nye Kristiansand
- Møtegodtgjøringsreglement og møtetidspunkt i nye Kristiansand
- Pensjonsleverandør for nye Kristiansand
- Lokaliseringsplan for arbeidsplasser og tjenester
- Eiendomsskatt i nye Kristiansand
- Valg av revisjonsordning for nye Kristiansand kommune
- Valg av sekretariatsordning for kontrollutvalget i nye Kristiansand kommune
- Organisering av idrettstjenester i nye Kristiansand
- Innbyggertorg
- Rammer for folkevalgtopplæring i nye Kristiansand 2019 og 2020
- Elevombud i nye Kristiansand
- Tilskudd, tilskuddsordninger, stipend og priser i nye Kristiansand kommune
- Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi – utlegging til offentlig ettersyn
- Reglement for politiske utvalg og lovpålagte råd (flere saker)
- Partssamarbeid i nye Kristiansand
- Lønnsharmonisering i nye Kristiansand
- Videreføring av delebert håndhevingsmyndighet for parkeringsbestemmelser
- Frivillige lag og foreningers bruk av lokaler
- Frikjøpsordninger tillitsvalgte
- Grafisk profil for nye Kristiansand
- Boligprogram nye Kristiansand – høring
- Asylmottak- rammeavtale basismottak – videre drift
- Konkurransetsetting renhold

Det framkommer videre at fellesnemnda sin funksjon opphører når det nye bystyret er konstituert etter reglene i kommuneloven. Det betyr at alt arbeid i fellesnemnda må være avsluttet før det konstituerende møtet i oktober 2019.

9. september 2019 er det kommunestyre- og fylkestingsvalg. Fellesnemnda har ansvaret for gjennomføring av valget, og at valget skal gjennomføres som om sammenslåingen allerede er gjennomført. Fellesnemnda har nedsatt et valgstyre som er ansvarlig for selve gjennomføringen av valget. Nødvendige forberedelser er ivaretatt i valgstyret oppnevnt av fellesnemnda.

Konstituerende møte i kommunestyret

Når valget er gjennomført, skal det nyvalgte kommunestyret kalles inn til et konstituerende møte innen utgangen av oktober måned jf. inndelingslova § 27. Konstituerende møte i nye Kristiansand bystyre er berammet til 9.oktober.

Lederen av fellesnemnda kaller inn og leder møtet inntil ny ordfører er valgt. Ellers gjelder reglene i kommuneloven § 17, 1 og 2 for det konstituerende møtet. Dette betyr at i det konstituerende møtet skal kommunestyret som første sak ta stilling til om kommunestyrevalget er gyldig, deretter velge formannskap, ordfører, varaordfører og kontrollutvalg. Av loven går det fram at det i møtet også bør velges medlemmer av kommunale nemnder.

Det er lagt opp til at det nyvalgte kommunestyret gjennomfører flere møter både i oktober, november og desember 2019 for å fatte alle vedtak som er nødvendig for at den nye kommunen skal være operativ 01.01.2020. Myndigheten til det nye kommunestyret og underliggende utvalg gjelder den nye kommunen. Beslutningene som er fattet av nytt kommunestyre eller underliggende utvalg vil ikke ha rettsvirkning overfor de eksisterende kommunene og vil ikke ha formell virkning/kunne effektueres før etter at den nye kommunen formelt er etablert 01.01.2020.

Nytt bystyre vil i det konstituerende møte velge formannskap, kontrollutvalg, valg og honorarutvalg. Valg og honorarutvalget skal fremme forslag om representanter til de folkevalgte organene, samt oppnevninger til eksterne råd og utvalg. I det konstituerende møtet må bystyret behandle forslag til reglementer for de folkevalgte organene, samt reglement for godtgjøringer og frikjøp folkevalgte.

Eksisterende kommuner

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen vare fram til sammenslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. I rundskriv H-10/15 til inndelingsloven går det fram at fungeringsperioden for kommunestyrene i de opprinnelige kommunene blir forlenget i to måneder, og at det nyvalgte kommunestyret ikke kan gjøre vedtak som binder de eksisterende enhetene i deres siste driftsår. Tilsvarende må myndighet og ansvar for de sittende kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avvikle virksomheten i de eksisterende enhetene. Lovpålagte utvalg, som bl.a. formannskap og kontrollutvalg, som er nødvendige for å ivareta denne avviklingen, må formelt videreføres ut 2019. Underliggende utvalg sin myndighet blir avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte de eksisterende kommunene, da deres fullmakter er utledet fra kommunestyret/bystyrets fullmakter/myndighet.

(partssammensatt/administrasjonsutvalg (PSU), tjenesteutvalg, planutvalg etc.)

Alle de tre lovpålagte rådene (senior/eldreråd, rådet for personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsråd) skal velges av nytt bystyre. Dagens råd fungerer ut året, som andre politiske organ. Ungdomsrådet er ikke lovpålagt i gjeldende lovverk, og det velges nye medlemmer hvert skoleår. Sittende ledere og nestledere i de tre ungdomsrådene har sagt seg villig til å fungere som interim-ungdomsråd ut 2019. Programleder anbefaler denne løsningen for ungdomsrådene.

Beredskap

Det pågår et arbeid med utarbeidelse av beredskapsplaner for ny kommune.

Beredskapsplanen er basert på helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Kristiansand kommune, vedtatt av fellesnemnda og de tre kommunestyrene i mars 2019.

Beredskapsplanene inkludert smittevernplan skal være ferdigstilt i løpet av 2019, og det skal være gjennomført en beredskapsøvelse før 1.januar 2020.

Kommunenes beredskapsplikt er hjemlet i lov om kommunal beredskapsplikt med forskrift. De beslutninger og vedtak som kommunal kriseledelse fatter i en beredskapssituasjon må være fattet av kompetent myndighet (jf. Kommuneloven og lov om kommunal beredskapsplikt). Dette innebærer at de beredskapsorganisasjoner (f.eks. kriseledelse) som Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune har i dag må være funksjonelle frem til 31.12.2019. Programleder vil i samarbeid med rådmennene i de tre kommunene avklare hvordan dette praktisk gjennomføres.

I løpet av 2019 vil det like fullt være hensiktsmessig at kommunene har en gjensidig varslings- og bistandsplikt dersom beredskapssituasjoner oppstår. Dette vil innebære at kommunens samlede beredskapsressurser kan settes inn. Beslutninger skal fortsatt fattes av kriseledelsen i berørt kommune.

Saker til behandling i det nyvalgte bystyret:

Fellesnemnda har som en viktig oppgave å forberede arbeidet med saker som det nyvalgte kommunestyret må behandle før 01.01.2020 slik at den nye kommunen kan være operativ fra sammenslåingstidspunktet.

Saker planlagt behandlet i fellesnemnda i perioden juni 2019 fram til konstituering av nytt bystyre 9.oktober 2019:

- Fastsetting av planprogram for samfunnsdelen med arealstrategi
- Oppgaveutvalg arbeid og integrering
- Innovative medvirkningsordninger
- Lokalisering av arbeidsplasser
- Råd og utvalg med folkevalgt representasjon i ny kommune
- Finansreglement
- Finansieringsmodell helse og mestring
- Forvaltningspraksis helse og mestring
- NAV-organisering i nye Kristiansand
- Alkoholpolitiske retningslinjer
- Legevakt – organisering og lokalisering
- Reglement for folkevalgte organ
- Interkommunale samarbeid etter §27 i kommuneloven – ny kommunelov krever ny hjemmel

Utover sakene nevnt over og de obligatoriske sakene i konstituerende møte må bystyret før 31.12.2019 behandle følgende saker:

- Nye satser for offentlige avgifter, gebyrer og egenbetalinger (forberedes av fellesnemnda gjennom arbeidet med forslag til handlings- og økonomiplan).
- Budsjett og økonomiplan for det nye bystyret (forberedes av fellesnemnda gjennom arbeidet med forslag til handlings- og økonomiplan)
- Godkjenne forslag til delegeringsreglement som behandles og vedtas av det nye bystyret.
- Sørge for at sammensetningen av kommunens forliksråd er i samsvar med domstolloven § 27 og § 57 i perioden fra sammenslåingstidspunktet til nytt forliksråd trer i funksjon, jf. forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune. Fellesnemnda kan fastslå at virketiden for de eksisterende forliksrådene i kommunene skal videreføres slik at den nye kommunen har to eller flere forliksråd i en periode.
- Møtetider politiske utvalg. Noen er allerede vedtatt av fellesnemnda. Hvor møtetidspunkt ikke er fastsatt, er det opp til utvalget selv å bestemme dette.
- Forskrifter som er nødvendige å behandle før sammenslåingstidspunktet:
 - o Forskrift om folkevalgtes godtgjørelser
 - o Forskrift om gebyrregulativ
 - o Forskrift om kommunale barnehager
 - o Forskrift om rett til langtidsplass i sykehjem.

Saker som kan/skal behandles etter 01.01.2020

- Vedtekter og forskrifter som er gjeldende i Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune, og som ikke er erstattet med nye ved sammenslåingstidspunktet, skal fortsatt gjelde for vedkommende områder inntil nye lokale vedtekter og forskrifter er fastsatt av kommunestyret. Frist for fastsetting av nye vedtekter og forskrifter er 1. januar 2021, jf. Forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune.

- Regnskap for 2019 for Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune.
- Kommuneplaner og kommunedelplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11, inkludert arealdelen, gjelder inntil de erstattes av nye planer vedtatt av det nye kommunestyret. Reguleringsplaner etter lovens kapittel 12 gjelder inntil de erstattes av nye planer eller de vedtas opphevet, jf. Forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune. De tre kommunestyrene har delegert myndighet til fellesnemnda å fastsette planprogram for samfunnsdel med arealstrategi for Kristiansand kommune. Arbeidet med samfunnsdel med arealstrategi for Kristiansand kommune starter opp høsten 2019. Det tas sikte på at bystyret fatter vedtak før sommeren 2020. Arbeidet med kommuneplanens arealdel starter opp umiddelbart etter at samfunnsdelen med arealstrategi er vedtatt
- Fagplaner, temaplaner og strategiplaner – prioritering av planarbeid er vedtatt i planstrategien

Vurdering

Sammenslåingsprosessen innebærer mange prosesser og prosjekter som må til for å få på plass nye Kristiansand kommune og å få harmonisert tjenestene den nye kommunen skal levere. Mange av sakene vil være av en slik karakter at de må behandles politisk. I henhold til inndelingsloven vil ansvaret og fullmaktene til de gamle kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende enhetene. Ansvar og fullmakter til de eksisterende kommunestyrene er avgrenset, men det er likevel rom for skjønn og fortolkning av hva som er nødvendig for å avvikle de eksisterende enhetene.

I svar til Oppegård kommune skriver KMD: «Inndelingsloven § 27 gir ikke nærmere veiledning om hva det innebærer at ansvar og myndighet er begrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende kommunene. Inndelingsloven § 27 andre ledd kan ut fra en ren språklig forståelse, gis noe ulikt meningsinnhold. Bestemmelsen kan forstås enten slik at eksisterende kommuner bare skal drive med "avviklingsaktiviteter", som å avslutte og avlevere arkiv til depot, eller at kommunene denne perioden fortsatt skal sørge for å opprettholde den daglige driften i eksisterende kommuner i tillegg til avviklingsaktiviteter. Hvilken forståelse som skal legges til grunn er ikke tydeliggjort i lovens forarbeider eller veiledningsmateriell utarbeidet av departementet. Det er heller ikke mye praksis på området siden det tidligere har vært et begrenset antall kommunesammenslåinger. Hva som er "nødvendig for å avslutte verksemda" må derfor bero på en helhetlig tolkning av bestemmelsen, og tilpasses forholdene i det konkrete tilfellet.»

Videre står det: «Samtidig er kommunene i en avslutningsfase, og når inndelingsloven § 27 andre ledd sier at ansvar og fullmakter til eksisterende kommuner er avgrenset til det som er "nødvendig for å avslutte verksemda", taler det for at det må legges til grunn en lojalitetsplikt mellom eksisterende kommuner og ny kommune. Eksisterende kommuner må derfor i denne perioden unngå å fatte inngripende vedtak som binder ny kommune i unødvendig grad.» Jan Fridtjof Bernt, professor emeritus ved Universitet i Bergen, har kommentert temaet artikkel innlegg i Kommunal rapport. Spørsmålet er kommunestyret i den gamle kommunen, i perioden etter konstituering av kommunestyret i den nye kommunen, kan gjøre vedtak i en andregangs behandling av en reguleringsplan?

I følge Bernt, har ikke kommunestyret slik myndighet, jf. avgrensning av de gamle kommunestyrenes myndighet hjemlet i inndelingsloven: «Hvis dette ikke er et stridstema i den nye kommunen, vil det normalt ikke være noe stort problem med noen måneders forsinkelse før det nye kommunestyret kan ha fått stadfestet denne planen. Og man kan vel sjelden være sikker på at det ikke er noen i administrasjonen eller blant de folkevalgte i den nye kommunen som ikke har kritiske synspunkter på enkeltheter i denne planen. Så spilllets regler tilsier at her må dette vedtaket utsettes til det nye kommunestyret kan treffe vedtak.»

For høringer med høringsfrist før nytt bystyre er konstituert, anbefaler programleder at en av kommunene lager sak til fellesnemnda som innstiller til behandling i de tre kommunestyrene. Høringer med frister etter at nytt bystyre er konstituert legges til nytt bystyre.

Ordførerne og folkevalgte som møter i ulike nettverk i kraft av sin politiske rolle, avklarer med ny politisk ledelse hvordan representasjon i overgangsperioden skal ivaretas og når det er naturlig at nyvalgte politikere møter. Prinsippet om at utgående politikeres rolle avgrenses til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten, bør legges til grunn for vurderingene.

Det kan også tenkes at det blir noe større pågang av dispensasjonssaker og klagesaker i perioden fram mot sammenslåing, motivert av at innbyggerne har en oppfatning av at det vil være enklere å få gjennomslag i eksisterende regime. I enkelte saker styrer klage- og saksbehandlingsfrister når saken behandles. Det vil uansett kunne skje at det ikke vil være mulig å sluttbehandle alle sakene før sammenslåingen. Erfaringer fra andre sammenslåinger tyder likevel ikke på at dette er et stort problem. Programleder anbefaler at denne type saker registreres og behandles så langt mulig i eksisterende kommune. Når sammenslåingen er et faktum, overføres restanser til ny kommune. Det betales gebyr i tråd med gjeldende satser for søknadstidspunktet. Ved senere gebyrbelagt behandling i samme sak, brukes gebyrsatsene for den nye kommunen.

Programleder anbefaler derfor at kommunestyrene høsten 2019 kun fremmer helt nødvendige saker - også for å unngå å belaste de avtroppende administrasjonene med nye oppgaver i denne perioden. Saker som gjelder investeringer må være innarbeidet i vedtatt handlings- og økonomiplan, og etter at det nyvalgte kommunestyret er konstituert skal det ikke tas opp nye saker i de gamle kommunestyrene som får økonomiske eller juridiske konsekvenser for den nye kommunen. Når det gjelder de sakene fellesnemnda forbereder og legger fram for det nyvalgte bystyret, må det understrekes at det nyvalgte bystyret ikke kan utsette eller gjøre endringer som medfører at den nye kommunen ikke har et gyldig vedtak fra og med sammenslåingstidspunktet den 01.01.2020.